

1. Nevelési program

2018

„Segíts a másik embernek abban,
hogy megőrizhesse arcát!”

(Heller Ágnes)

főigazgató

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS **4**
I. TÖRVÉNYI HÁTTÉR **4**
II. PREAMBULUM **5**
III. AZ INTÉZMÉNY, BEMUTATÁSA ÖNMEGHATÁROZÁSA **6**
Iskolatörténeti áttekintés **8**
Helyzetkép **11**
Az intézmény alapfeladaton túli tevékenységei, országos hatókörű szolgáltatásai 12
Az intézmény kapcsolatai 15
Az iskola tanulónépessége, szociológiai helyzetképe 16
Az intézmény személyi és tárgyi feltételei 16
Az intézmény szervezeti, irányítási rendszere 20
AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA **22**
1. AZ ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, KÖZÖS ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI **22**
1.1 Alapelvek **22**
1.2 Célok **22**
1.3 Az intézmény feladata **24**
2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZ- ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE **27**
2.1. Az alkalmazott módszer kiválasztásának szempontjai **27**
2.2. A célok megvalósítása érdekében alkalmazott módszerek, eljárások, a differenciált és tevékenységközpontú ismeretszerzést biztosító tanulásszervezési stratégiák **27**
2.3. A magatartás, a viselkedés, az attitűdformálás ösztönző módszerei **28**
2.4. A tanulmányi munkára, a tanulási motívumokra ható ösztönző módszerek **28**
3. SZEMÉLYISÉG - ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK **29**
3.1 Fejlesztési feladatok, megvalósulásuk **29**
3.2 A közösség, személyiségfejlesztés színterei, tevékenységformái **31**
3.2.1 Tevékenységek kisiskolás korban 32
3.2.2 Feladatok, tevékenységek serdülő- és fiatalkorban 33
4. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI PROGRAMJA **35**
4.1. Az egészségnevelés célja, feladatai **36**
4.2. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv **38**
4.3. Az egészségnevelés színterei **39**
4.4. Az egészségnevelés módszerei **41**
4.5. Elvárható magatartásformák **42**
5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI **43**
5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai **43**
5.2. Az osztályfőnök feladatai **44**
5.3. A szakvezető feladatai **45**
5.4. Tehetségkoordinátor feladatai **45**
5.5. Szakmai munkaközösségek **46**
6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓK **48**
6.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők segítése **48**
6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása **49**
6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek **49**

6.4. A gyermekek/tanulók egyéni átvezetése 50
6.5. Utógondozás 51
7. A GYERMEKEK TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 52
7.1. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 52
7.2. Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek 52
7.3. A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei 53
7.4. Gyermekvédelmi feladatok 54
8. TEHETSÉGGONDOZÁS 56
9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS, AZ INTÉZMÉNYI PARTNEREK KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI 62
9.1. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, azok gyakorlásának rendje, kapcsolattartás formái 62
9.2. Együttműködés, kapcsolattartás a szülőkkel 63
9.2.1. *A kapcsolattartás területei, formái* 63
9.2.2. *Szülősegítő szolgáltatások* 64
9.2.3. *Intézményi Tanács* 65
9.3. Együttműködés a különböző területen dolgozó pedagógusok, szakemberek között 65
9.4. Együttműködés partnerintézményekkel 66
9.4.1. *Intézményi innovációk* 67
9.4.2. *Az intézmény felnőttképzési tevékenysége* 74
10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYA 79
10.1. Osztályozó vizsga 79
10.2. Pótló vizsga 79
10.3. Javító vizsga 79
10.4. Különbözeti vizsga 80
11. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI 80
12. A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL – NEMZETI KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY KERETEI KÖZÖTT 81
12.1. Felvétel és átvétel 81
12.2. Folyamatos továbbhaladás 81
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK 82
Legitimációs záradék 83
Fenntartói jóváhagyási záradék 84
MELLÉKLETEK 85

BEVEZETÉS

I. TÖRVÉNYI HÁTTÉR

Törvények:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

Kormányrendeletek:

- 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 314/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet a szakképzési megállapodásról

Miniszteri rendeletek:

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 28/2015. (V.28.) EMMI rendelet a 2015/2016. tanév rendjéről
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26.§ - a (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

II. PREAMBULUM

1. Az intézmény hivatalos neve

Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az intézmény rövid neve: **Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény**

Címe:	7400 Kaposvár, Bárczi Gusztáv u. 2.
Az intézmény OM azonosítója:	038551
Főigazgató neve:	Dr. Benczéné Csorba Margit
Telefon:	82/512-766 tel./fax: 82/316-218

Tagintézmény hivatalos neve:
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Nagybajomi Tagintézménye
Címe: 7561 Nagybajom, Kossuth Lajos utca 1.

Az intézmény típusa:
egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény

Az intézmény székhelye szerinti megye neve: Somogy megye
Tankerület megnevezése: Kaposvári Tankerületi Központ

2. Az intézmény fenntartója

Kaposvári Tankerületi Központ
7400 Kaposvár, Szántó utca 5.

4. Az intézmény beiskolázási körzete

A központi oktatási intézmény beiskolázási területe elsősorban Kaposvár Megyei Jogú város közigazgatási területe, de szolgáltatást nyújt, felvételt biztosít az ország területéről, illetve a határon túli településekről jelentkező tanulók számára is.
A nagybajomi tagintézmény Nagybajom és a környező települések tanulóinak biztosít felvételt.

III.AZ INTÉZMÉNY, BEMUTATÁSA ÖNMEGHATÁROZÁSA

**„Egymás kölcsönös tisztelete nélkül nincs ép társadalom, se kicsi, se nagy.
A gyermekek abban a küldetésben születnek, hogy a közös szépség
egy-egy darabját közénk elhozva, a maguk hozzájárulásával
újjáteremtsék az emberiséget.**

***Ezzel a teremtő erővel mindegyikük rendelkezik, akkor is, ha fél keze van,
vagy egy se, ha vak, ha béna, ha mongoloid, vagy ha süketnéma.***

***Nincs szebb, felemelőbb, nemesebb feladat, mint az ő újjászülető
munkájukban segédkezni, és igen nagy megtiszteltetés, ha engedik…”***

(Kokas Klára)

Intézményünk, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kaposváron működő gyógypedagógiai intézmény, melyben 1948 óta folyik a város és a városkörnyéki települések értelmi fogyatékos gyermekeinek nevelése-oktatása.

Az iskola több mint fél évszázados múltja alatt a nevelő-oktató munka során kiemelt figyelmet fordított a „más”, az épektől eltérő fejlődésű gyermekek megismerésére, fejlesztésére, felzárkóztatására, képességeinek kibontakoztatására, társadalmi rehabilitációjára.

Intézményünk olyan közös igazgatású közoktatási intézmény:

- amely a gyógypedagógiai ellátásra szoruló tanulók nevelését-oktatását végzi,

- utazó tanári ellátás keretében nyújtja azokat a többletszolgáltatásokat, amelyek a gyermek egyediségéhez igazított eljárások segítségével a sikeres habilitációt, rehabilitációt szolgálják.

Az intézmény célja és küldetése, hogy az SNI gyermekek számára biztosítsa az organikus egységgé szervezett gyógypedagógiai szolgáltatást annak érdekében, hogy egyéni életük, társadalmi beilleszkedésük sikeres legyen.

A kulcskompetenciák megalapozásával, fejlesztésével segítjük elő a szükséges kompetenciák kialakulását, az ismeretek alkalmazásához szükséges képességeket, a motivációt és az attitűdöket.
Ennek alapfeltétele az egyéni fejlődési, haladási tempó biztosítása valamint a speciális tananyag, módszer alkalmazása. Mindezek az esélyegyenlőség megvalósítását segítik elő.
Az iskolában megszerzett tudás, akkor lesz a társadalom számára gazdasági érték, ha valós életben felhasználhatóvá, alkalmazhatóvá válik.

A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, óvodai, általános iskolai, fejlesztő iskolai, szakiskolai, kollégiumi, utazó gyógypedagógiai szolgáltatások széles körével támogatja az adaptív nevelés-oktatás megvalósulását.

Az intézményi céloknak megfelelve feladata a városi és járási, óvodákban, általános és középiskolákban a sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságából eredő hátrányának megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása tanuló és szülősegítő szolgáltatásaival.
Ennek érdekében együttműködik az inkluzív intézményekkel, az érintett gyermekek, tanulók szüleivel, a társadalmi rehabilitációban részt vevő szervezetekkel, szolgáltatást igénylő közoktatási intézményekkel, szakmai szolgáltatókkal.
Korszerű pedagógiai szemléletet közvetít, amely a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó, az együttnevelést, a tehetséggondozást szolgáló tanulásszervezési módokat, tanítási módszereket és kereteket ismertet meg a befogadásra nyitott pedagógusokkal.

A kollégium a szülői, nevelői háttérrel rendelkező, hét végén hazautazó, értelmileg sérült és más fogyatékossággal élő tanulók élettere a tanítási év során.
Pedagógiai tevékenysége kiegészíti, korrigálja a családi nevelést. Értelmi és érzelmi téren biztonságos és fejlesztő környezetet biztosít valamennyi lakója számára, kiemelten a hátrányos helyzetű családból érkező gyermeknek. Szervesen együttműködik az iskolával, szoros kapcsolatot tart az itt élő tanulók családjaival is.

Az intézmény önálló szervezeti egységei

1. óvoda, fejlesztő iskola
2. általános iskola,
3. szakiskola, készségfejlesztő iskola
4. kollégium
5. utazó gyógypedagógusi hálózat
6. nagybajomi tagintézmény

Az intézményi modell a gyógypedagógiai szolgáltatások teljes körére kiterjed.

Iskolatörténeti áttekintés

A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ 1948. október 9-én megnyitotta kapuit az iskola Bojtay Béla siketnéma intézeti tanár, igazgató, Debreceni Kálmánné, Király Lajosné, Kraxner Alajosné, Laki Béláné gyógypedagógusokkal és 74 diákkal.

Az indulást követő 10 évben a tanulói létszám megkétszereződött. 1960-ban a kisegítő iskolai nevelő-oktató munka a városkörnyéki értelmi fogyatékos tanulók speciális ellátását is felvállalhatta, mivel az iskola új épületbe költözött. Ezen túl a rászoruló tanulóknak egész napos, ún. iskolaotthonos ellátást is biztosított.
Az alapító igazgató 21 évig vezette az iskolát. Ezt követően 1 éven át megbízott igazgató, Böröcz János irányításával folyt a munka.
1971-től 27 éven át Kamper Antal igazgatása alatt újabb jelentős szakmai változások következtek be az iskola életében.
1987-ben egy 250 férőhelyes, új épületbe költözött az intézmény, az előző években kialakult túlzsúfoltság és a speciális igények miatt.
1998-tól dr. Benczéné Csorba Margit vette át az intézmény vezetését, az ő irányításával indult az óvodai képzés és a szakiskolai képzés részeként a 9., 10. osztály.

Az iskola *pedagógiai szakmai műhely*. Intézményünk *módszertani intézményként* működik, melynek keretében utazó gyógypedagógiai ellátást biztosítunk a város, a járás, és a régió számára.

1994-ben a tantestület életre hívta az *„Add a kezed!” Alapítványt*, amely jelentős segítséget jelent az iskolában folyó tehetséggondozási, részképesség-fejlesztési, szabadidős programok anyagi hátterének biztosításához. A pályázatokon elnyert, szervezetektől és magánszemélyektől érkező támogatások teremtik meg annak lehetőségét, hogy tanulóink az iskolán kívül is megmérettessenek: megyei, országos, európai és nemzetközi versenyeken, fesztiválokon.

A 2003 óta a korábban megkezdett integrációs folyamatot módszertani központként legalizáltuk. Minden ide vonatkozó szakszolgálatot és pedagógiai-szakmai szolgáltatást kialakítottunk, melyek 2013. januárjában a hatályos jogszabályoknak megfelelően leválasztódtak és önállósultak. Ezzel egyidejűleg az utazó gyógypedagógiai hálózat megerősödött.

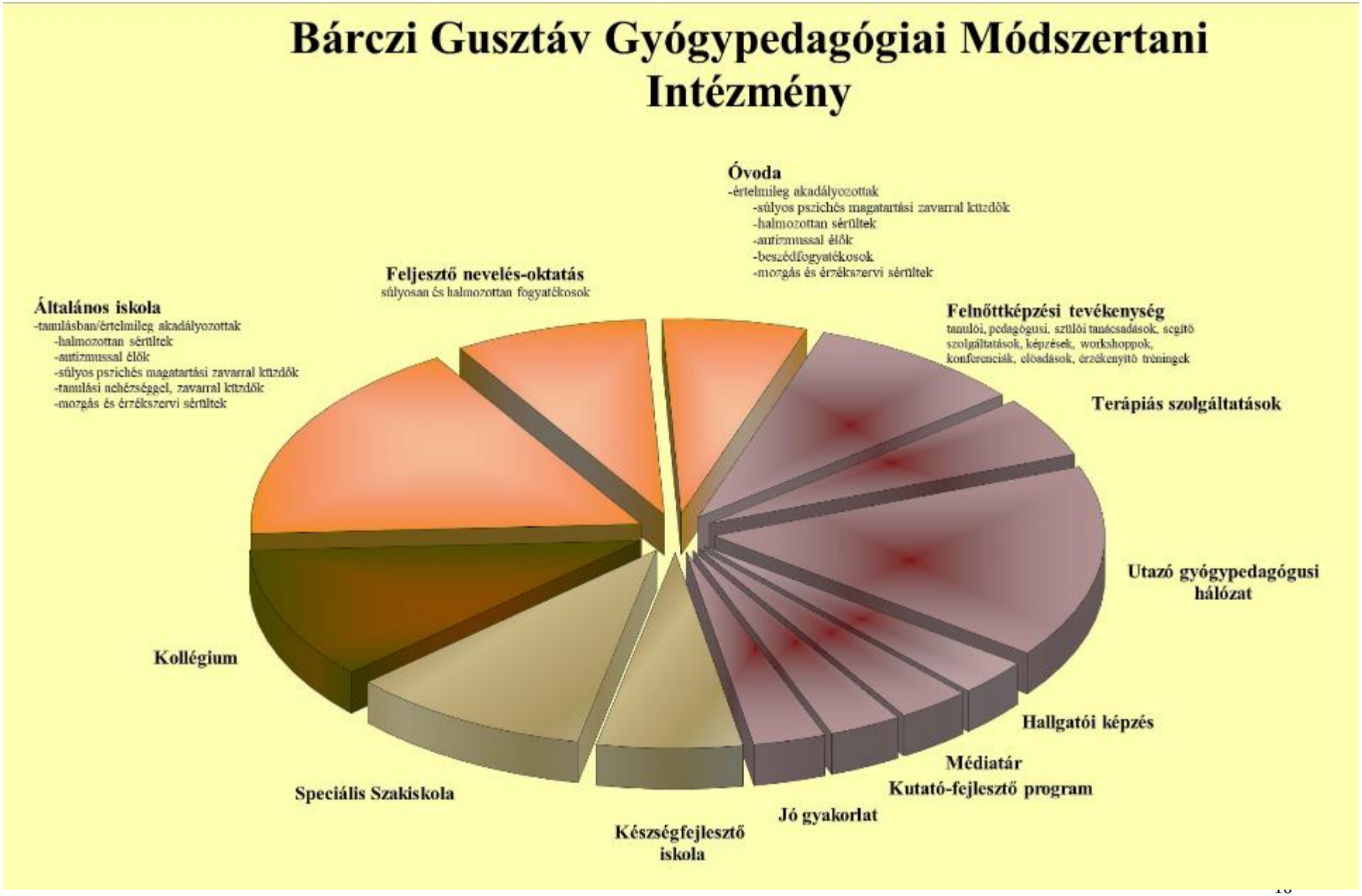
A módszertani intézmény a nevelő-oktató munka mellett szakmai műhellyé vált. Minősített referenciaintézményként, kiválóra akkreditált tehetségpontként, majd 2014-ben hat területen sikeresen minősülő, modellértékű mentoráló intézményként a szakmai szolgáltatásban, kiemelten tanácsadásban és mentorálásban tapasztalatot szerzett kollégákkal aktívan segíti az azonos típusú és a többségi iskolák szakmai tevékenységét.

A gyógypedagógia szakos főiskolai hallgatók gyakorlati képzése, tanítási gyakorlata több mint 30 éve folyik intézményünkben. A gyakorlati képzést vezető kollégáink szakmai hírnevét előadásaik, publikációik, díjaik fémjelzik.

Gyógypedagógiai módszertani intézményként, tehetségpontként kiemelt figyelmet szentelünk a hálózati tanulás kialakításának és a hálózat bővítésének fontosságára.

2014 szeptemberétől a Nagybajomi Tagintézmény csatlakozásával bővült az ellátandó feladatok köre.

Az Alapító Okirat meghatározza alap- és szakfeladatainkat. A tantestület szakmai felkészültsége, nyitottsága, probléma-érzékenysége a garancia arra, hogy az élethelyzetekből adódó szakmai kihívásokra kreatív megoldásokkal reagál.

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
Óvoda
-értelmileg akadályozottak
-súlyos pszichés magatartási zavarral küzdők
-halmozottan sérültek
-autizmussal élők
-beszédfogyatékosok
-mozgás és érzékszervi sérültek
Feljesztő nevelés-oktatás
súlyosan és halmozottan fogyatékosok
Általános iskola
-tanulásban/értelmileg akadályozottak
-halmozottan sérültek
-autizmussal élők
-súlyos pszichés magatartási zavarral küzdők
-tanulási nehézséggel, zavarral küzdők
-mozgás és érzékszervi sérültek
Felnőttképzési tevékenység
tanulói, pedagógusi, szülői tanácsadások, segítő szolgáltatások, képzések, workshoppok, konferenciák, előadások, érzékenyítő tréningek
Terápiás szolgáltatások
Utazó gyógypedagógusi hálózat
Hallgatói képzés
Médiatár
Kutató-fejlesztő program
Jó gyakorlat
Készségfejlesztő iskola
Speciális Szakiskola
Kollégium

Helyzetkép

Tanulóinkat a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján iskolázzuk be. Ebben az értelemben iskolánk „*bemenet-szabályozott*" intézmény. A legjobb képességű tanulók egyéni fejlesztésével lehetővé tesszük a többségi általános iskolába, illetve az értelmileg akadályozottak csoportjából a tanulásban akadályozottak osztályába való bekerülést.

Évfolyamok száma:

Székhelyintézmény

- óvodai csoport (vegyes)
- középsúlyos értelmi fogyatékos csoport (1-8. évf.)
- általános iskolai csoport (1-8. évf.)
- szakiskola (3 évfolyam)
- készségfejlesztő iskolai évfolyam (2+2 évf.)
- autisztikus tüneteket mutató tanulók csoportjai (1-8. évf.)
- fejlesztő nevelés-oktatás csoportjai
- 75 fő gyógypedagógiai kollégiumi férőhely

Nagybajomi Tagintézmény

- ***általános iskolai csoport (1-8. évf.)***

Az intézmény feladata és alaptevékenysége

Sajátos nevelési igényű, értelmi fogyatékos és hozzá kapcsolódó egyéb fogyatékos gyermekek, tanulók pedagógiai, gyógypedagógiai ellátása. Állapotuknak megfelelő óvodai, iskolai, speciális szakiskolai nevelése és oktatása, logopédiai feladatok ellátása, fejlesztő nevelés-oktatás, gyógypedagógiai tanácsadás biztosítása.
Változó létszámmal beiskolázásra kerülő, autisztikus tüneteket mutató és autista tanulók nevelése, oktatása. Napközi otthoni és tanulószobai foglalkozás (szorgalmi időben).
Kollégiumi szálláshelynyújtás sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók számára.
Az utazó szakemberhálózat keretében a többi gyermekkel együtt nevelt, integrált, sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztése utazó gyógypedagógussal. Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményként a többségi óvodákba, iskolákba járó integrált nevelésben részesülő sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének, képzésének segítése.
Felsőfokú, főiskolai és egyetemi szintű képzésben részt vevő hallgatók gyakorlati képzése.

Az intézmény alapfeladaton túli tevékenységei, országos hatókörű szolgáltatásai

A) Minősített referencia intézmény (2015. augusztus 27.)

Az intézmény három referenciaterületen 18 jó gyakorlattal, 9 megújított jó gyakorlattal rendelkezik. A minősítés alapja a *„Mindenki tehetséges valamiben”* című jó gyakorlat. A szolgáltatói rendszer, referencia intézményi működés célja jó gyakorlatok népszerűsítése, átadása, adaptáció szakmai támogatása, valamint mintaértékű pedagógiai tevékenység és szakmai professzionalizmus közvetítése, tudástranszfer, hálózati együttműködés.

Az intézmény által kidolgozásra került jó gyakorlatok https://iskolataska.educatio.hu
Bemutatásukat a 6. sz. melléklet tartalmazza

B) Akkreditált kiváló tehetségpont
Kaposvári Bárczi Gusztáv Módszertani Központ Tehetségpontja

2011-ben vált regisztrált tehetségponttá az intézmény, majd 2012-ben a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége és a Magyar Géniusz Projekt iroda által kezdeményezett Tehetségpont akkreditációt megpályázva, Akkreditált Kiváló Tehetségponttá minősült. Ezt követően újraminősülve a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács térségi hatókörű, akkreditált kiváló Tehetségpontja cím használatára vált jogosulttá.
Intézményünk elkötelezett arra, hogy egyenlő esélyű hozzáférést biztosítson a minőségi szolgáltatásokhoz. A tehetséggondozás az esélybiztosítás kiemelt területe, melynek középpontjában a tehetség azonosítása, a tehetséggondozás, a tehetségek segítése (tehetség-tanácsadás), az együttműködés különféle formái és a hálózati tanulás áll.
A tehetségponttá válás, a tehetséggondozás hálózatba szervezése támogatja az intézményi és intézményközi szakmai együttműködésünket, a hálózati tanulást, a minőségi tudástranszfer megvalósulását, a szervezetfejlődést, az adaptív nevelés megvalósulását.

C) "Köznevelés az iskolában" c. projekt Módszertani Innováció modul – mentoráló intézményi működés

Mentoráló intézményi feladataink

- együttműködés feltételeinek megteremtése, tudásmegosztás
- a modellek disszeminációja
- műhelymunka, workshop, hospitációs tréning
- adaptációs folyamat támogatása, mentorálás

Módszertani modelljeink

- „Mindenki tehetséges valamiben” A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében
- Autizmus specifikus integráció támogatása
- Egészség(L)esen – Egészségnevelési program

- Katica – tanoda óvodai modell - képességfejlesztő, attitűdformáló program
- „Segítünk, hogy segíthess!”- integráció, inklúzió támogatása, segítése
- Útjelző- hallgatói képzés a XXI. században

D) Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye

Bázisintézményi célok, feladatok

- Nevelési-oktatási gyakorlatunk átadása, elterjesztése, megismertetése, valamint más köznevelési intézmények értékelvű szakmai fejlesztő tevékenységének támogatása.
- A vállalt feladatok, jó gyakorlatok, modellek, átvezetési tervek, műhelymunkák, konzultációk, előadások, óra/foglalkozáslátogatások a tanulók közötti különbözőségekre, a sérülés-specifikumokra, a személyiségformálásra, a módszertanra, szemléletformálásra, a kiemelkedő képességek gondozására irányulnak.
- Az együttműködés az érdeklődő résztvevő intézményekkel esetmegbeszélésekkel, tanácsadással, konferenciákon, rendezvényeken való közös részvétellel bővülhet az igényeknek megfelelően. Az átvevő intézmények módszerekhez, technikákhoz, óra- és fejlesztési tervekhez kapnak ajánlást és szakmai segítséget.

E) Minősített Tehetséggondozó Műhely

Célunk a kettős különlegességű, sajátos nevelési igényű tehetséges gyermekek, tanulók, fiatalok tanulmányi területének, érdeklődési körének megfelelő, emocionális szükségleteit is figyelembe vevő programok megvalósítása, az egyénre szabott, értékelvű, öntevékenységen és kreativitáson is alapuló komplex személyiségfejlesztés. További cél tanácsadás és szakmai támogatás nyújtása a tehetséges gyermek környezete - a szülők, pedagógusok és más tehetséggondozó szakemberek, illetve intézmények - számára.

F) Ökoiskola

Célok, feladatok

- Elősegíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását.
- Megértetni a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük hagyományainak, értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- A tanulók életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
- A fenntarthatóság pedagógiájában a környezettudatos gondolkodás, életmód kialakítása, elmélyítése, együttműködve a város önkormányzatával, a szülői házzal, társadalmi szervezetekkel.

G) Gyógypedagógus hallgatók gyakorlati képzésének biztosítása

A gyakorlati képzésben a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirány /BA képzés/ nappali és levelező tagozatos hallgatók, valamint az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirány nappali és levelező tagozatos hallgatók vesznek részt.
Az intézmény szakvezetői folyamatos belső és külső képzésekkel biztosítják a folyamatos megújulást, a tanulásszervezés új eljárásainak, az adaptív oktatás elemeinek és az új típusú gyógypedagógus szerep szemléletének közvetítését. A Kaposvári Egyetemen az elméleti oktatásban résztvevő pedagógusok oktatott tantárgyaikhoz kapcsoltan kitérnek a gyógypedagógiai munka egyéb területein folyó munka, kiemelten a tehetséggondozás elméleti és gyakorlati lehetőségeinek bemutatására.
A szakmai gyakorlat az óvodától, az általános iskola 1-8. évfolyamain, a speciális szakiskolán át a diákotthonig, az értelmileg akadályozottak iskolai színtereitől, a fejlesztő osztályokig, felöleli az oktató- nevelő munka valamennyi területét.
A gyakorlati képzés színterei:

- gyógypedagógiai óvoda
- általános iskola: tanulásban akadályozottak, értelmileg akadályozottak
- szakiskola
- kollégium
- fejlesztő nevelés-oktatás
- autista csoportok
- utazó gyógypedagógusi hálózat

A szakmai gyakorlat során a hallgatók betekintést nyerhetnek a speciális szakterületeken folyó mindennapi pedagógiai gyakorlat folyamataiba.

Az intézmény önértékelése

A Bárczi Gusztáv Módszertani Központban a gyermek áll a középpontban, nem a tanterv által determinált tananyag és nem az ismeretek átadásáért felelős közeg.
Cél, hogy a gyermek saját lehetőségeinek megfelelő, minél optimálisabb szintre juthasson egyéni fejlődési ütemének figyelembevételével.
A pedagógusok a gyermekek szükségleteiben gondolkodnak. A foglalkozásokon megfigyelhető, mennyire fontos a gyermekek biztonságigénye, a védettség és elfogadottság érzésének kielégítése. A tanulásszervezés minden mozzanatában nyomon követhető az érzelmi biztonság adására való törekvés, a derűs, oldott, gyermekekre koncentráló természetes közeg.
A pedagógus szerepe az együttműködésben nyilvánul meg. Feladata az optimális tanulási feltételek megteremtése, a szükséges eszközök biztosítása, a feladatsorok, tevékenységrendszerek és ismeretszerzés munkaformáinak végiggondolása, megszervezése, az együttműködés.
A speciális intézmény mint forrásközpont, fejlesztő,tanácsadó, szakmódszertani központ működik. Kapcsolatot tart a szülőkkel, pedagógusokkal, az integrációban résztvevő szakemberekkel, társadalmi intézményekkel.

A belső szerkezet átalakulása –autisták, halmozottan sérültek, képzési kötelezettek fogadása, óvodáskortól a tankötelezettség végéig, létszámuk jelentős megnövekedése – a pedagógiai szemlélet megújulását, változását kívánta meg. A tanítási-tanulási folyamat sikerességét az új tanulási eljárások- moduláris oktatás, projekt, témahét – alkalmazása biztosítja, komplex folyamattá téve a tanulást. Mindezt az alkalmazott módszerek életszerű kerete, a cselekvésből kiinduló gondolkodás, a felfedeztető tanulás és tevékenységközpontú fejlesztés szolgálja.
Fontossá vált az új szakmai gondolkodásmód, a szakszerűbb pedagógus, szakmai hitelesség, megfelelő végzettség, folytatódtak a továbbtanulások, önképzések.
A hagyományos tanárszerep átformálása a gyógypedagógusokon túl a többségi, befogadó pedagógusokat is érintette. A módszertani intézmény pedagógusai tudatosan készültek a hátránykompenzáció, tehetséggondozás módszertana mellett az IKT- eszközökkel támogatott oktatás bevezetésére, elektronikus tananyagok fejlesztésére, e-módszertani kiadványok készítésére. Az évek során felhalmozódott tudás és tapasztalat átadására lehetőség nyílik a műhelymunkák során, a tanácsadásokon. A pályázati keretből megvalósuló konferenciákon az intézmény pedagógusai előadásaikkal segítik az integrációs szemlélet alakítását, a gyakorlatban a korszerű eszközök, módszerek, struktúrák megismertetését.
A Módszertani Központ az intenzív szakmai fejlődés, pozitív megítélés, sikeres pedagógiai tevékenység eredményeként minősített referencia-intézménnyé, kiválóra akkreditált tehetségponttá, mentor-intézménnyé, felnőtt-képző intézménnyé vált.
Jó gyakorlatait három referenciaterületen kínálja fel az érdeklődő intézmények szakembereinek.
A módszertani centrum a többi intézmény számára is példaértékű, gyermekközpontú, minden esetben befogadó, szervezeti innovációval rendelkező és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes köznevelési intézmény, amely közreműködik szakmai műhelyek tartalmi kínálatának biztosításában és megvalósításában.

Az intézmény kapcsolatai

Iskolánk kiegyensúlyozott kapcsolatot épített ki és tart fent a működésében közvetlenül érintett szervezetekkel, intézményekkel. Működő kapcsolataink vannak az országos szakmai szervezetekkel, a fogyatékosokat képviselő érdekvédelmi, sport és kulturális szervezetekkel.
Az integrációban résztvevő többségi óvodákkal, általános és középiskolákkal, a követő gyógypedagógiai és a befogadó intézményekkel szakmaközi együttműködéssel segítjük elő az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtését.

Az intézmény működési, ügyviteli, gyermekvédelmi feladatainak ellátása során az iskola vezetősége állandó munkakapcsolatban áll a fenntartóval, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal, a polgármesteri hivatallal, a gyermekvédelmi intézményekkel, a rendőrséggel, a kisebbségek fenntartóival,egyesületekkel,alapítványokkal, civil szervezetekkel.
A pedagógiai programban foglaltaknak megfelelően (egészségvédelem, környezetvédelem, tehetséggondozás, esélyegyenlőtlenség csökkentése stb.), valamint az eredményes oktató és nevelő munka érdekében az iskola és a kollégium rendszeres munkakapcsolatot tart fenn egészségügyi, közigazgatási és más intézményekkel, szervezetekkel.

A módszertani intézmény partneri köre országos szintű, kiterjed a közoktatás valamennyi résztvevőjére - óvodától a középiskoláig - a szakszolgáltató intézményekre és a területen érintett pedagógusokra.
A módszertani intézmény szolgáltatásainak régiós kiterjesztésével, standardizált fejlesztéssel hozzájárul az **inkluzív** oktatás kialakításához. A gyógypedagógiai és befogadó intézmények bevonásával olyan szolgáltatási rendszert alakít ki, amely hatékonyan segíti az együttnevelés pedagógiai gyakorlatát, együttműködve a Kaposvári Egyetemmel és a megyei kórház gyermekosztályával. Partneri kapcsolataiban a folyamatok generálója, tapasztalataival segíti a közoktatás fejlesztését, a horizontális, hálózati tanulást, a legfrissebb információk átadását. A különböző területeken átadott jó gyakorlataival, szakmai műhelyével biztosítja az ismeretek megosztását. Kapcsolatot tart a szakmai szolgáltatásban résztvevő intézményekkel, és a szakszolgálatokkal. Akkreditált továbbképzési programjai támogatják a különleges bánásmódot igénylő gyermekek/tanulók hatékony nevelését-oktatását (pl. integráció, inklúzió, tehetséggondozás).

Az iskola tanulónépessége, szociológiai helyzetképe

Tanulóink a szakértői bizottság javaslatára, a városból, a környező településekről , esetenként országos szinten kerülnek beiskolázásra. Az elmúlt évek átlagában a 300 főt meghaladó tanulólétszám tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, súlyos-halmozottan fogyatékos, autista.
A tanulónépesség nagyobb %-a, a társadalom perifériáján élő, hátrányos helyzetű családi környezetből kerül ki. A többnyire alulkvalifikált, alacsony jövedelmű, munkanélküli, létminimum határán élő rokkant- és kisnyugdíjas, alkalmi munkából élő szülők nehezen, vagy egyáltalán nem tudják vállalni az iskolába járással kapcsolatos terheket.
Az esélyek kiegyenlítése érdekében a kollégiumi felvételkor figyelembe vesszük a család szociokulturális helyzetét.
Kiemelten kezeljük a cigány etnikumból érkező, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kulturális, szociális megsegítését.
Az utazó gyógypedagógiai hálózat az óvodától a középiskola befejezéséig évente változó létszámú, 350-500 fő közötti gyermeket, fiatalt lát el.

Az intézmény személyi és tárgyi feltételei

Az intézmény személyi feltételei

Iskolánkban a gyógypedagógiai feladatokat gyógypedagógiai tanárok, illetve az ő szakmai segítségükkel, egyéb pedagógiai végzettségű szakemberek, terapeuták látják el. Az alapfeladathoz többletfeladatok kapcsolódnak: hallgatói képzés, egyéb foglalkozások stb.
A szakiskolában folyó közismereti tantárgyakat gyógypedagógusok oktatják. A szakmai elméleti tantárgyak oktatásában külső óraadók is részt vesznek.

A szakmai gyakorlati oktatást gazdálkodó szervezetek segítségével oldjuk meg *együttműködési megállapodás,* valamint *tanulószerződések* keretében. Ennek alapján a gyakorlati képzés partnercégeknél, illetve saját tanműhelyekben folyik.
A pedagógusok szakmai tudásuk elmélyítése, ismereteik bővítése, sokoldalú képzettségük érdekében különböző tanfolyamokon, továbbképzéseken vesznek részt. A továbbképzéseket az évenkénti továbbképzési tervben határozzuk meg, melyhez a szakmai munkaközösségek véleményét is beszerezzük.

A pedagógusok végzettségei

- oligofrénpedagógia-szakos gyógypedagógus
- tanulásban akadályozottak, értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógus
- szurdopedagógia szakos gyógypedagógus
- tiflopedagógia szakos gyógypedagógus
- szomatopedagógia szakos gyógypedagógus
- autizmus spektrum zavarok pedagógiája szakos gyógypedagógiai tanár
- pszichológus
- pszichopedagógus
- logopédus
- inkluzív nevelés tanára
- szakvizsgázott pedagógus
- óvodapedagógus + gyógypedagógus
- óvodapedagógus + gyógytestnevelő
- tanító + gyógypedagógus
- a fentiekhez kapcsolódó egyetemi végzettségek

Egyéb végzettségek

- magyar nyelv és irodalom, ének-zene, testnevelő, rajz, technika, könyvtárszakos tanár, művelődésszervező, népművelő, műszaki szakoktató, pedagógia szakos bölcsész, neveléstudományi szakos bölcsész, Waldorf-pedagógus, romológus, gyógytestnevelő, gyógytornász, szociálpedagógus, hitoktató, zeneterapeuta, fizioterapeuta, gyógymasszőr, védőnő, ápoló
- sportoktató, lovasterapeuta asszisztens, BGR-szaktanácsadó, mentálhigiénés asszisztens, pedagógiai, gyógypedagógiai asszisztens, drogkoordinátor, uniós pályázatíró, szakértő, szaktanácsadó,
- tehetséggondozás területén képzett szakemberek (óvodától a középiskoláig, SNI gyermekek tehetséggondozása, tanórán kívüli tehetséggondozás lehetősei, módszerei, beilleszkedési nehézségek alulteljesítő tehetségek),
- interkulturalizmus-multikulturalizmus, intézményi önértékelés, utazó gyógypedagógus kompetenciák, hátránykompenzációs, korszerű tanulási technikák, aktív tábla használata,

Tárgyi feltételek

Az intézmény központi épülete Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonában álló 9561. hrsz-ú ingatlanon fekszik.

A tagintézmény a Nagybajom Város Önkormányzatának tulajdonában álló 1043/3 hrsz-ú ingatlanon fekszik, valamint a 1021 hrsz-ú ingatlanon lévő tornaterem épületét használja.

Tantermek

A központi iskola fő épületében az alsó és felső szinten a tantermek száma: 25 osztályterem,
3 szaktanterem.

Az osztálytermek 12-14 fő befogadására alkalmasak.
Kétszemélyes tanulópadok, szekrények, polcok, a folyosón beépített szekrények helyet biztosítanak a tanulók felszereléseinek, valamint az oktatás taneszközeinek. A szaktantermek felszereltsége hiányos, illetve az eszközök egy része selejtezésre szorul. Fejlesztésük folyamatosan pályázatok útján történik.
A szakiskolai szakmai gyakorlati képzéshez, oktatáshoz műhelyek állnak rendelkezésre.
A gyakorlati képzés területén a feladatok teljesítéséhez szükséges gépekkel, szerszámokkal, berendezésekkel, a balesetmentes munkavégzéshez szükséges munkavédelmi eszközökkel, védőfelszerelésekkel a gyakorlóhelyek és a belső tanműhelyek rendelkeznek.

Az eszközök, taneszközök körét folyamatosan bővítjük részben pályázatok, részben egyéb támogatások útján.

Az intézménytől különálló épületben nyert elhelyezést az óvodai csoport.
A tantermek, néhány szaktanterem kivételével, a délutáni foglalkozások színterei is.
A pedagógusok – lehetőségeikhez mérten – mesesarkokat, játszósarkokat alakítottak ki a napi életritmus szervezéséhez.

A Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kaposvári Tagintézménye a központi épület északi szárnyában került elhelyezésre.

A tagintézményben 9 osztályterem, valamint 4 szaktanterem található. A termek többsége egyszemélyes tanulóasztalokkal és szekrénysorokkal berendezett.

A foglalkoztatás egyéb terei, termei

A központi intézményben

- Az egyéni fejlesztések és kiscsoportos foglalkozások színterei a tantermeknél kisebb egyéb termek, leválasztott helyiségek (logopédia).
- Gyógytestnevelés, gyógytorna céljára kialakított terem.
- Az 1 db tornatermet szertár, öltözők, tisztálkodási helyiségek egészítik ki.
- A könyvtárban a kölcsönzésen kívül lehetőség van foglalkozások szervezésére.
- A kollégiumi épületrész 75 férőhellyel 4 ágyas szobákkal, a szükséges mellékhelyiségek biztosításával teremti meg a lehetőséget a bentlakást igénylő tanulók számára, a kulturált elhelyezésre.

Nagybajomi Tagintézmény

- *A kiscsoportos foglalkozások megtartására alkalmas 4 kisméretű terem.*
- *A tornaterem (Kossuth Lajos u. 17.) felújított, akadálymentes épülete.*

Közös helyiségek

A központi intézményben

- A szabadidő, a csoportközi foglalkozások szerveződésének helyszíne a játszóudvar és a kollégium társalgója.
- A tanórák közti szünetekben az udvaron, rossz idő esetén a folyosókon tartózkodnak a gyerekek.
- Az ebédlő a napközis tanulóknak háromszori, a kollégistáknak napi ötszöri étkezés színhelye. A tanulók a kulturált étkezés mellett gyakorolhatják a társas viselkedés összes formáját.
- A sportudvaron a két sportpálya jó idő esetén a tanulók mindennapi testedzését szolgálja, felkészülési lehetőséget biztosít a versenysportolók számára

A Nagybajomi Tagintézmény

- a tanulók a Csokonai Iskola ebédlőjében étkeznek
- közösségi rendezvények, szabadidős foglalkozások tartására aula áll rendelkezésre

A kollégium tárgyi feltételei

A tanulók 3-4 ágyas szobákban vannak elhelyezve. Ágyneműtartós ágyak és egy-egy szekrény, éjjeli szekrény, polcok szolgálják a tanulók kényelmét.
A közösségi helyként játékszoba, foglalkoztató terem áll rendelkezésre.

A tanulók iskolába járásának biztosítása

Az iskola városközponttól való távolsága, valamint Kaposvár környékéről történt beiskolázások miatt, a tanulók nagy része átszállással, helyi járatú autóbusszal közlekedik, valamint az intézmény rendelkezésére áll egy 42 személyes autóbusz és egy 9 személyes kisbusz, melyek biztosítják:

- a városban lakó óvodáskorú, a város peremén élő alsó tagozatos, valamint a középsúlyos, értelmileg akadályozott gyermekek, tanulók szállítását,
- a város környékén adott útvonalon élők mindennapos iskolába járását.

Az intézmény szervezeti, irányítási rendszere

Az iskola életét, belső rendjét, működését, szervezeti felépítését törvényi előírások szabályozzák.
A nevelőtestület a mindenkori hatályos jogszabályok alapján véleményez, vagy dönt. A zökkenőmentes működést az intézmény szervezeti és működési szabályzatában és a házirendben leírtak, továbbá szabályzatok, tervek szabályozzák, melyek az SZMSZ mellékletei.
Az egész szervezet organizációját iskolánk vezetői testülete végzi, melynek élén a főigazgató áll.

Az intézmény szervezeti felépítése

FŐIGAZGATÓ

iskolatitkár
gazdasági ügyek, adminisztráció, levelezés, napi ügyek

FŐIGAZGATÓ-HELYETTES

rendszergazda
tehetségkoordinátor

Óvoda, fejlesztő nevelés-oktatást végző iskolai intézményegység vezetője	*Általános iskolai intézményegység vezetője*	*Utazó gyógypedagógusi intézményegység vezetője*	*Szakiskolai, készségfejlesztő iskolai intézményegység vezetője*	*Kollégiumi intézményegység vezetője*	*Nagybajomi tagintézmény vezetője*
munkaközösség-vezető • **óvodapedagógusok** • **fejlesztő iskola pedagógusai** • **gyógytornász**	**munkaközösség-vezetők** • **1-8. évfolyam osztály vezetői** • **szaktanárok** • **napközis nevelők, tanulószoba vezetője** • **középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók foglalkoztató csoportjaiban, autista csoportokban működő pedagógusok** • **iskolapszichológus**	**munkaközösség-vezető** • **utazó gyógypedagógusok**	**munkaközösség-vezető** • **9. – 12. osztály vezetői, szaktanárai** • **szakelméleti oktatók,** • **gyakorlatvezetők**	• **csoportvezetők** • **nevelőtanárok** • **gyermekfelügyelők** • **pedagógia és gyógypedagógiai asszisztensek** • **ápolók**	• **munkaközösség-vezető** • **1-9/E évfolyam osztályvezetői** • **szaktanárok** • **napközis nevelő** • **utazó gyógypedagógusok**

AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

1. AZ ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, KÖZÖS ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI

1.1 Alapelvek

1. A másság, a sokszínűség elfogadása
2. A különleges gondozás, mint alapvető igény és feladat
3. Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése
4. A fogyatékosok eredményes szocializációja, társadalmi integrációja
5. A kulcskompetenciák fejlesztése, erősítése

1.2 Célok

Stratégiai célok

A nevelőtestület a fenti alapelvek szellemében végzi minden pedagógiai tevékenységét.
Az intézmény stratégiai célja olyan gyógypedagógiai centrum kialakítása, ahol megfelelő feltételek mellett a sokoldalúan képzett gyógypedagógusok, az innovációra kész nevelőtestület korszerű terápiás eljárásokkal, fejlesztő eszközökkel, speciális taneszközökkel bármely fogyatékosságtípushoz gyógypedagógiai megsegítést tud biztosítani óvodás kortól a munkába állásig, mindezzel hozzájárulva az SNI és hátrányos helyzetű gyermekek **sérülés-specifikus fejlesztéséhez, társadalmi integrációjához.**

Nevelési célok

Hordozzák azokat az **értékeket**, melyek tükrözik a XXI. században megjelent új társadalmi igényeket. A célok eléréséhez nevelési programunkat és a választott kerettantervet alkalmazzuk, mely alapján elkészítettük helyi tantervünket. Mindezek során a Nemzeti Köznevelési Törvény, a NAT, az Irányelvek és egyéb jogszabályok előírásait alkalmazzuk.

Értékek, célok

- **A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése**:
  Az egyetemes emberi értékek: a humánum, a szeretet, a jóság, a megértés, a nemzethez való kötődés, a másik emberrel való törődés, a kulturált emberré válás eszményének továbbadása, a tanulók fejlettségi szintjének megfelelően. A környezeti, természeti és ember alkotta értékek felismerésére és megőrzésére nevelés. A durvaság elutasítása a viselkedésben és a kommunikációban, valamint az igénytelenség visszaszorítása.

- **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**
  Nemzeti kultúránk nagy múltú értékeinek, a szülőföldünk, népünk gyökereink megismertetése, tisztelete, kötődések és azonosulások kiépítése, a magyarságtudat megőrzése közösségi tevékenységek által.
- **Állampolgárságra, demokráciára nevelés –** törvénytisztelet, az együttélés szabályainak megismerése a Házirend alapján, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, a demokrácia szabályainak tudatosítása, gyakorlása a DÖK keretein belül, jogok és kötelességek gyakorlása, szakiskolások esetében a munkahelyeken is.
- **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése**: reális önismeret kialakítására valótörekvés, a másság elfogadtatása, a kisebbségi létből fakadó előítéletek kezelése a társas kapcsolatokban.
- **A családi életre nevelés**: az értékrendben bekövetkezett változások, a hagyományos család kereteinek felbomlása az eddigiektől eltérő felfogást és nevelési gyakorlatot követel az iskolai nevelés keretin belül is: felkészítés a szülői szerepre, a családi életre, családtervezés, párkapcsolati konfliktusok kezelésének elsajátítása.
- **A testi és lelki egészségre nevelés** napjaink meghatározó feladata az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek és szokások, az önellátás, a szocializációs technikák elsajátíttatása a környezettel való harmonikus együttéléshez. **Kiemelten fontos a káros szokások kialakulásának megelőzése, az indulatok kezelési technikájának elsajátítása**.
- A munka világának megismertetése**, pályaorientáció.** A gyakorlati képzésre épülő neveléssel a minőséget megbecsülő, pontos, fegyelmezett munkavégzés képességének kialakítása, a munkában való együttműködés készségének fejlesztése. A tanulók felkészítése a munkaerőpiacon történő munkavégzésre, munkahely-felkutatási, „önmenedzselési" technikák kialakítása.
- **Fenntarthatóság, környezettudatos** magatartás kialakítása az élő természettel, az épített, a társadalmi környezettel kapcsolatosan, valamint a saját életvitelük tekintetében. Megismertetni a tanulókat az élővilágot és benne az embert veszélyeztető környezeti válsággal, globális problémákkal, lakóhelyükön is fellelhető környezeti gondokkal. Felébreszteni a felelősségérzetet, a tenni akarást a környezeti értékek megőrzésére a lakóhelyükön.
- **Gazdasági és pénzügyi** nevelés: a pénz szerepének, a gazdaságosság fontosságának megismerése, az önálló életvitelhez szükséges alapvető gazdasági ismeretek gyakorlati elsajátítása.
- **Felelősségvállalás** másokért. Az együttérzés, együttműködés, egymás elfogadása gyakorlati tevékenységeken keresztül, segítségnyújtás gyakorlása, felelősség a végzett munkáért.
- **Médiatudatosságra** nevelés: a valóság és a virtuális valóság megkülönböztetése, a látottak értelmezésével kritikai hozzáállás kialakítása.

- **A tanulás tanítása:** az élethosszig tartó tanulás alapjainak lerakása az egyénre szabott tanulási technika elsajátíttatásával. A speciális szakiskolában mobilizálható szakmai ismeretek nyújtása.
- A tanulói személyiség széleskörű fejlesztése, a NAT-ban foglalt **kulcskompetenciák kialakítása/fejlesztése**

    - Anyanyelvi kommunikáció
    - Idegen nyelvi kommunikáció
    - Matematikai kompetencia
    - Természettudományos kompetencia
    - Digitális kompetencia
    - A hatékony, önálló tanulás
    - Szociális és állampolgári kompetencia
    - Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
    - Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A nevelési célokban megtestesült értékek áthatják az iskolai nevelés-oktatás minden területét, a gyakorlatban a nevelési program, a helyi tanterv, a tanítási, fejlesztési programok napi megvalósításában jelennek meg óvodánkban, iskolánkban és a kollégiumban is.

Igazodunk tanulóink lehetőségeihez, korlátaihoz: szükség szerint ***hosszabb időtávokat*** jelölünk ki egy-egy feladathoz, a nevelési- tanítási tartalmak, elvárások, követelmények és az értékelés igazodik tanulóink egyéni fogyatékosságához, szintjéhez. Az eredményes nevelés-oktatás érdekében ***sajátos tanulásszervezési*** megoldásokat alkalmazunk, különös hangsúlyt fektetve a habilitációs, rehabilitációs tevékenységre, a sérült gyermek, ***tanuló holisztikus megközelítésére,*** *személyiségének fejlesztésére.*
Fontosnak tartjuk az ***elfogadó, nyitott környezet kialakítását,*** ami a sérült gyermek erényeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja. Széles kapcsolatrendszert alakítottunk ki, melynek segítségével erősítjük a társadalmi integrációt, az esélyegyenlőség megalapozását.

1.3 Az intézmény feladata

Különös tekintettel a sérülés specifikumaira: gyógypedagógiai ellátás keretében biztosítani a tanulásban akadályozott, az értelmileg akadályozott, a halmozottan sérült, a beszédfogyatékos, az autista tanulók sajátos nevelési szükségletéből adódó iskolai nevelés-oktatást, fejlesztést és a terápiák alkalmazását.
A konkrét feladatok a célokból, alapelvekből következnek, amelyeknek a nevelő-oktató munka minden területén érvényesülni kell:

- Az alapfokú iskolázás teljes tartalmában – szükségleteinek megfelelően – egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátásban, terápiában részesíteni valamennyi tanulót.
- Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítani, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyéniesített fejlesztés.
- A követelmények teljesítéséhez egy tanévnél hosszabb időkeret biztosítása azon tanulók számára, akiknél az évfolyamra meghatározott követelmények teljesítése akadályozott.
- A *Súlyosan és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztő oktatásának irányelve* figyelembevételével elkészített egyéni fejlesztési tervek alapján, a fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevő tanulók sérült funkcióinak habilitációs fejlesztése.
- Az autizmussal élő tanulók számára a sérülésből következő fejlődési hiányok, elmaradások kompenzálása a kommunikációs, szociális, kognitív és szenzomotoros készségek területein.
- Az önálló tanulási képesség fejlesztése érdekében különböző tervezett és szervezett formák biztosítása (kiemelten napközi, tanulószoba).
- Olyan tanulási környezetet, tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítani, amelyben a valóságról sokoldalú, konkrét tapasztalatokat szerezhet, és közvetlen vizsgálódásokból kiindulva juthat el a tanuló az ismeretek képi, majd absztrakciós szintjéhez.
- Sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel, gazdag feladattárral biztosítani az egyes tantárgyakhoz kötődő készség- és képességfejlesztést, a tevékenységek bővülő körét.
- Kiemelt figyelmet fordítani az alapozást szolgáló 1-4. évfolyamot felölelő pedagógiai szakaszra, ahol a tanuláshoz szükséges pszichés funkciók fejlesztése a hangsúlyos. A tanulási szokások alapozása, gyakorlása foglalkozásokon; olyan lehetőségek megteremtése, ahol a tanulók gyakorolhatják az ön- és a környezet-ellátáshoz, a társadalmi együttéléshez, az önálló és eredményes életvezetéshez nélkülözhetetlen tevékenységeket.
- Az általános iskola befejezése után négy éves speciális szakiskolai illetve készségfejlesztő speciális szakiskolai képzés önálló életkezdéshez szükséges ismeretek és/vagy szakmai képzés biztosítása.
- A szülők és az iskola között olyan kapcsolat (gondozási jogviszony) megteremtése, ahol a nevelési feladatok megvalósításában partnerként vesz részt a szülő.
- A tanulók és szülők folyamatos tájékoztatása az iskolai tevékenység fejlődéséről, az elért eredményekről, lehetőségekről.
- A tanuló szükségletének és a szülők igényének megfelelően teljes ellátás biztosítása – ügyelet, oktatás, étkeztetés, fejlesztő terápiák, napközi, tanulószobai ellátás, szakkörök, klubok, tehetséggondozás.
- A tanítás-tanulás folyamatában – a mindennapi élethez, a gyakorlathoz kapcsolódva megértetni, elsajátíttatni az egészség megóvásának fontosságát, a környezetünk védelmével összefüggő teendőinket, az egészségnevelési és a környezeti nevelési program alapján.

- A tanulók bevonása, megtanítása az iskolai életük szervezésére, szervezeteik működtetésére, gyakorlására, kötelezettségeik felfogására, értelmezésére.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység megszervezése:
    - gyermekvédelmi tevékenység megszervezése, működtetése, a hátrányos helyzetből eredő különbségek csökkentése feladatterv alapján, a különféle segítő szervezetekkel, szolgálatokkal együttműködés
    - a beilleszkedési, magatartási nehézségek leküzdése
    - tehetséggondozás

- Társadalmi veszélyhelyzetek megelőzése és kezelése.
- A nevelési helyzetek kiaknázásával a társadalmilag elfogadott erkölcsi, etikai értékek megismertetése, elfogadtatása, gyakoroltatása.
- A tanulók tevékenységére, interaktivitásra lehetőséget adó tanítási stratégiák, módszerek megismerése, alkalmazása.
- Tanulási folyamat és tanulási fejlettség koherenciájának megvalósítása.
- Az eltérő előzményekből, körülményekből és egyéni sajátosságokból eredő különbözőségek kiegyenlítésére való törekvés.

Az utazó gyógypedagógusi hálózat célja, feladata

Az utazó gyógypedagógusi hálózat az integráltan nevelt, oktatott SNI gyermekek/tanulók számára biztosítja a gyógypedagógiai szolgáltatást annak érdekében, hogy egyéni életük, társadalmi beilleszkedésük sikeres legyen.
Az intézményi céloknak megfelelve feladata a városi, járási, és megyei óvodákban, általános és középiskolákban a sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságából eredő hátrányának megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülésspecifikus szempontú támogatása tanuló és szülősegítő szolgáltatásaival.
Ennek érdekében együttműködik az inkluzív intézményekkel, az érintett gyermekek, tanulók szüleivel, a társadalmi rehabilitációban részt vevő szervezetekkel, szolgáltatást igénylő közoktatási intézményekkel, szakmai szolgáltatókkal.
Korszerű pedagógiai szemléletet közvetít, amely a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó, az együttnevelést, a tehetséggondozást szolgáló tanulásszervezési módokat, tanítási módszereket és kereteket ismertet meg a befogadásra nyitott pedagógusokkal

2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZ- ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE

2.1. Az alkalmazott módszer kiválasztásának szempontjai

- A tanuló életkori sajátosságainak, előzetes tudásának, norma és szokásrendjének figyelembe vétele.
- A tanuló egyediségéhez, sérüléséhez leginkább illő módszerkombinációkat kiválasztása.
- A sérült gyermek személyiségét figyelembe vevő, pozitív megerősítést szolgáló
- Az értelmi fogyatékos gyermekek/tanulók elsődlegesen tapasztalati személyiségek, így a tapasztalatszerzés, a követendő mintaadás, a modellnyújtás, a gyakorlás, a megerősítés, a szerepjáték, a fejlesztő beszélgetés alapvető a tanítás-tanulás, a nevelés egész folyamatában.
- A módszer kiválasztásánál fontos szempont a tehetséggondozási tevékenység, a kiemelkedő képességek speciális fejlesztése.
- Az iskola esélyt biztosít a hátrányos szociokulturális háttérrel bíró szülők gyermekeinek, személyiség- és képességfejlesztéssel csökkenti az otthonról hozott hátrányokat, ennek megvalósításához elengedhetetlen a korszerű módszertani és tanulásszervezési eljárások alkalmazása, a differenciált és tevékenységközpontú ismeretszerzés biztosítása.

2.2. A célok megvalósítása érdekében alkalmazott módszerek, eljárások, a differenciált és tevékenységközpontú ismeretszerzést biztosító tanulásszervezési stratégiák

- Differenciált tanulásszervezés: homogén és heterogén csoportban, kooperatív technikák, drámapedagógiai módszerek és augmentatív kommunikáció alkalmazásával
- Interaktív tanulásszervezés
  Módszerei: kooperatív tanulócsoportok, szerepjátékok, viták, munkacsoportok, megbeszélés, gyakorlás társakkal, projekt
- Tapasztalati tanulás, cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés
  Módszerei: kísérlet, szimuláció, játék, kirándulás
- Önálló tanulás
  Módszerei: számítógéppel támogatott tanítás, egyéni tanulási szerződés, személyre szóló feladat, házi feladat
- Direkt tanulásszervezés
  Módszerei: előadás, a magyarázat, szemléltetés, a kérdve kifejtés, összehasonlítás és a gyakorlás
- Indirekt tanulásszervezés (pl. problémamegoldás, értő olvasás, gondolkodó megbeszélések)
- Felfedeztető tanítás- tanulás, megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés

- IKT-val támogatott tanítás-tanulás
- Ellenőrzés-értékelés: fejlesztő értékelés, tanulói portfólió,
- **Moduláris oktatás**
- **Projekt**
- **Témahét**

A modern pedagógiai módszertan alkalmazása megváltoztatja a hagyományos órakeretet, az alkalmazott tanulásszervezési eljárásokat, a tanulás környezetet. Időkerete rugalmas, a téma, a korosztály, a résztvevők létszáma határozza meg.

2.3. A magatartás, a viselkedés, az attitűdformálás ösztönző módszerei

Tanulóink motiválásának legeredményesebb eszköze a pozitív reakció, az elismerést, szeretetet kifejező mosolytól kezdve a tárgyi jutalomig.

Az ösztönzés irányultsága

- a szorgalom elismerése
- a pozitív magatartási formák megerősítése
- a tanuló kitartásának, akaratának elismerése (eredmények, versenyek, helyezések)
- a közösségért végzett munka értékeinek felmutatása

Formái

- a szóbeli, írásbeli dicséret
- oklevél
- jutalom (tárgyi, színház, mozi, kirándulás)

2.4. A tanulmányi munkára, a tanulási motívumokra ható ösztönző módszerek

- a helyeslés kifejezése szóban és írásban
- az elismerés kifejezése az osztály előtt, az iskolatársak, a szülők előtt szóban és írásban
- az elismerés szóbeli kifejezése iskolagyűlésen
- osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói dicséret üzenő füzetbe, ellenőrzőbe, osztálynaplóba, bizonyítványba
- jutalom – tárgyi, könyv, oklevél

3. SZEMÉLYISÉG - ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

3.1 Fejlesztési feladatok, megvalósulásuk

Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés kiemelt területei:

- a szocializációs képességek fejlesztése
- a kommunikációs nevelés és kultúra

A **személyiségfejlesztés** nem választható el a **közösségfejlesztést**ől, a személyiség alakulása, alakítása függ az adott közösség fejlődéstörvényeitől.
Az iskola tanulói különböző fejlettségi, neveltségi szinten állnak. Elsődleges feladat a tanuló és családi környezetének megismerése, egyedi személyiségi összetevőinek feltérképezése, majd a személyre szóló fejlesztési program elkészítése. A tudatosan irányított fejlesztés a tanórákon, rehabilitációs foglalkozásokon és egyéb foglalkozásokon történik, de gyakorlatilag alkalmas erre minden együttlétünk a gyermekekkel**.**

Személyiségfejlesztés – személyes kompetenciák fejlesztése

A személyiség- és közösségfejlesztés elengedhetetlen része a beilleszkedéshez szükséges kompetenciák fejlesztése. Az alábbi kompetenciák fejlesztése beépül a napi pedagógiai munkánkba a különféle programok alapján: tantárgyi programok, fejlesztési tervek, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs programok, egészségfejlesztési program stb.

Egzisztenciális jelentőségű kompetenciák:

- szociális (társas kompetencia)
    - egyéni és csoportérdekek találkozása
    - ön- és társismeret, kapcsolaterősítés
    - önelfogadás, mások elfogadása
    - konfliktuskezelés
    - toleráns magatartás kialakítása
    - pozitív, negatív, optatív énkép
    - ideális énkép, reális énkép

- személyes (perszonális kompetenciák), a személyiség fejlődésének támogatása,
    - egészséges és kulturált életmódra nevelés
    - önnevelés – önmegvalósítás
    - önszeretet, öngyűlölet
    - félelmek, agresszió, elfojtás
    - bizalom

- vágyak, célok, siker, stressz; igényszint és teljesítmény

- Kognitív kompetenciák
  - információfeldolgozás
  - információk vétele, kódolása, átalakítása, létrehozása, közlése, tárolása

- Speciális kompetenciák
  - jövőkép alakításának formái
  - pálya-, szakmai ismeret
  - életútismeret
  - érdekérvényesítés

Feladatok a neveltségi mutatók erősítésére

Az iskola sajátosságainál fogva kiemelt feladat a *szocializáció* fejlesztése, a hátrányok leküzdése. A feladatok az óvodás és kisiskolás korra koncentrálódnak, az itt végzett munka eredményei a felső tagozaton már megmutatkoznak. A tanulókra fogyatékosságuknál fogva jellemző a *kommunikáció* sérülése, az információk meg nem értése, s ez a tanulási-fejlődési folyamatot erősen gátolja. A fejlesztő munka ezért kiemelt ezen a területen.
A tanulás a személyiségfejlesztés szolgálatában áll, ide értve a különböző műveltségtartalmak elsajátítását éppúgy, mint a szokások elsajátítását*, a dolgok rendjének megtanulását.*

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos célok, feladatok

Céljaink:

- a közösség demokratikus működési feltételeinek biztosítása, a társadalomba való beilleszkedés támogatása
- a *társas együttélés* azon alapvető szabályainak elsajátíttatása, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenül szükségesek
- a tanulók közösségben és a közösség által történő nevelésének, oktatásának, megszervezése, irányítása

Feladat	Eszköz, eljárás
Az együttélés, együttműködés (egymás iránti tisztelet) készségeinek és szokásainak, kialakítása, erősítése.	Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. DÖK működtetése. Diákközgyűlés. Szabadidős programok
A társas érintkezés stílusának, hangnemének, fejlesztése.	Példaadás, pozitív megerősítés. Elismerés, dicséret, segítő korrekció
Az együvé tartozás élményének biztosítása, az egyén és a közösség érdekeinek összehangolása	Tanórai és tanórán kívüli alkalmak teremtése, érdekek szembesítése, döntési helyzetek. Hagyományápoláshoz kapcsolódó programok. Ünnepélyek, megemlékezések. DÖK programok. Különböző versenyek. Szerepjátékok, modell-követő viselkedés előhívása
A társakért érzett felelősség kialakítása, egymás segítése	Megerősítési technikák. DÖK működtetése
Az életkori sajátosságok figyelembevétele mellett a fiúk és lányok közötti harmonikus kapcsolat megteremtése	Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, szabadidős programok
A jó baráti kapcsolatok kialakulását elősegítő tulajdonságok felismertetése, erősítése (őszinteség, megbízhatóság, segítőkészség, becsületesség, figyelmesség).	Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Beszélgetés, bírálat, Önbírálat, vita módszere, szerepjátékok. Szociometriái vizsgálat, kérdőíves módszer
A tanulócsoportok bekapcsolódásának segítése közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításában	Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Kirándulás, séta, túra

3.2 A közösség, személyiségfejlesztés színterei, tevékenységformái

Színterek

- Diákönkormányzat
- Napközi otthon, tanulószoba
- Diákétkeztetés
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások
- Iskolai sportkör
- Szakkörök
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók
- Tanulmányi kirándulások
- Erdei iskola
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás
- Szabadidős foglalkozások

Az *iskolai közösséget* hagyományaink ápolásával, közös rendezvények, iskolagyűlések, diákközgyűlések megtartásával, a diákönkormányzat működtetésével erősítjük. A közösség-fejlesztésben fontos szerepe van a különböző versenyeknek, rendezvényeknek is.

Az *osztályközösség* fejlesztése szempontjából kiemelkedő az osztályfőnöki órán végzett pedagógiai tevékenység. A nevelési folyamat mindhárom mozzanatának - a tapasztalásnak, a tudatosításnak, a helyes magatartás gyakorlásának - is helyet ad, miközben a közösségi elv és az egyéni bánásmód is érvényesül. Itt nyílik lehetőség a tanulók erkölcsi, társadalmi tapasztalatáról való tájékozódásra, azok elemzésére, megfelelő általánosítására, a kötetlen, őszinte beszélgetésre, valamint az eltérő vélemények megvitatására. Ezt a tevékenységet segítheti a hit és a vallásoktatás.

A tanítási órákon kiemelt feladatnak tartjuk a tanulók motiválását, aktivitásuk erősítését, az együttműködés biztosítását.

3.2.1 Tevékenységek kisiskolás korban

- **Tapasztalatok** szerzése az intézmény működéséről, az egyes közösségek működési rendjéről.
- Az iskolai élet tanulási rendjének és **szokásrendjéne**k tapasztalati úton történő elsajátíttatása – együttműködés a társakkal, a pedagógusokkal – például a teremrend, a tanszerek rendje, sorakozások, tanórai megnyilvánulások, közös étkezések, óraközi szünetek, szabadidős foglalkozások terén.
- A pozitív szokásrend megerősítése az **önellátásban**, az öltözködésben, az elemi tisztálkodásban (kézmosás, fogmosás), az egyes tanórákhoz tartozó taneszközök kezelésében.
- A **személyi higiéné** elemi szabályai, következetes betartása, működtetése.
- A felelősi rend értelmeztetése, a felelősi munka elvégzése, a saját, a társak tulajdonának, felszerelésének óvása, tiszteletben tartása, az iskola, a lakókörnyezet óvása.
- A **beszéd formai, tartalmi** részének javítása, korrigálása, fejlesztése.
- Az értelmes, szép, magyar beszéd elsajátíttatása minta követése által valósítható meg: pedagógusaink adják a helyzetnek megfelelő beszédpéldát, s feladatuk a következetes gyakorlás, a mindenkori korrigálás, kiigazítás.
- Olyan szituációk, helyzetek teremtése, amelyben a társadalom által elvárt **beszédnormáknak** megfelelően gyakorolhatnak a tanulók, tapasztalatokat szerezhetnek a kommunikációs feladatok megoldásában.
- Külön figyelmet érdemel az alsó tagozaton: a köszönés, a kérés, a tudakozódásnak **megfelelő kommunikáció**, a segítségkérés, a probléma, a szükséglet megfogalmazása, az önkifejezés technikáinak elsajátíttatása, a mondatokban történő megnyilatkozás különféle kommunikációs helyzetekben.

3.2.2 Feladatok, tevékenységek serdülő- és fiatalkorban

- Érzelmi, akarati összetevők, **a motivációs** bázis erősítése drámapedagógiai módszerekkel.
- **Pozitív énkép kialakítása** Az ép intellektusra támaszkodva a pozitív tulajdonságok megerősítése, az önbizalom fejlesztése – sikerélményt biztosító szituációk teremtése pl. versenyen, vetélkedőn való részvétel, felelősi megbízatás, művészeti, sport tevékenység stb.
- **Identitástudat kialakítása** A normaelfogadás mindenkor együtt jár a másság, a más kultúrából hozott értékek megerősítésével, tolerálásával. A tevékenységek, a megélt, átélt szituációk széles körét kínáljuk korrekciós és terápiás jelleggel. Ehhez térben és időben olyan helyszíneket rendelünk, amely a széleskörű társadalmi gyakorlat megtapasztalását jelenti, és a felnőtt életben, a társas kapcsolatokban modellként szolgálhat. E célból bővül az iskolai élet valamennyi színterét érintő, a tanulók által hozott döntések, véleményezések, állásfoglalások, érvelések lehetősége.
- Aktív részvételükre számítunk az életüket**, a közösségüket** érintő tervezésben, szervezésben, kivitelezésben. Bevonjuk a serdülőket az ügyeletes tevékenységbe, gondozói munkába, táborok szervezésébe, kulturális rendezvények kiválasztásába, saját és társaik tetteinek megítélésébe, az iskolai normák megfogalmazásába.
- A közösségi hatásra támaszkodva a társas kapcsolatok, a közösségi és a **kommunikációs kultúra** fejlesztése. Egyéni és csoportos program szerint személyiségfejlesztési tréningeket szervezünk (önismereti tréning, drámapedagógia, közösségi tevékenység, stb.). A felső tagozatban előtérbe kerül a mondanivaló értelmes, az összefüggésnek megfelelő interpretálása, a társas kapcsolatban a kapcsolatfelvétel és fenntartás. A konfliktuskezelés kulturált technikáinak alkalmazása.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy véleményükkel, írásaikkal a nyilvánosság előtt is megjelenhessenek a faliújságok, tablók készítésében, a diákfórumokon, nyilvános szerepléseken felszólalásaikkal, előadással, színjátszással, drámajátékkal. Gyakoroltatjuk a **metakommunikáció** alkalmazását – a tekintetet, a testtartást, a hanghordozást, a mozgásteret, a testi távolságtartást – különböző kommunikációs színtereken.
- Új feladatként jelentkezik a **médiatudatosságra nevelés**: az interneten elérhető közösségi oldalak használatával kapcsolatos értelmező, kritikai beállítódás kialakítása, valamint az internetes kereskedelmi és egyéb weblapok használatának etikai és jogi következményeinek tudatosítása. Ennek legfőbb színtere az informatikai és az osztályfőnöki óra, illetve a kollégiumi foglalkozások.

- A fiatalok társadalmi beilleszkedéséhez szükséges az érdekérvényesítő képesség fejlesztése, a demokrácia alapvető elemeinek megismertetése, elsajátíttatása, gyakoroltatása.
  Ehhez tartozó tevékenységek:
  - Diákönkormányzat működtetése
  - Különböző közösségek kialakítása
  - Együttműködési képesség fejlesztése
  - Versenyek szervezése

  A tanulói közösségek fejlesztése során alkalmat kell teremteni a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A személyiség fejlesztése szempontjából fontos terület a **tehetséggondozás,** ennek lehetőségét **a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, szakkörök** működésében biztosítjuk. A szakköri tevékenység során tanulóink élményekhez jutnak, sikereket érnek el, képességeik fejlődnek, személyiségük formálódik. Hisszük, hogy minden gyermek rendelkezik olyan adottságokkal, képességekkel, tehetséggel, amelyeket eredményesen fejlesztve a személyiség sérülését korrigálni tudjuk, s ezáltal a szocializációt, a habilitációt is elősegítjük.
  Szakköreink eredményességét jelzi, hogy iskolánk tanulói területi, országos, nemzetközi versenyeken sikereket érnek el pl. színjátszás, versmondás, fotó, képzőművészet, sport területén.
- **Az iskolai sportélet** elősegíti a **mindennapi testedzés** megvalósítását, ellátja a sportoktatást, a tömegsport és a versenysport feladatait is. Alapvető célja az egészséges életmódra nevelés, a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak kialakítása, a személyiség testi és lelki összetevőinek fejlesztése. Fontos szerepe van a közösségi nevelésben, az összetartozás érzésének növelésében.
  Feladata a testi erők és az ügyesség fejlesztése, az állóképesség növelése, az akarat fejlesztése, a tehetséggondozás, felkészítés a sportversenyekre.
  Iskolai sportkörünk eredményesen működik, tanulóink az úszás, az atlétika, a judo, a síelés és a korcsolya területén kiemelkedő eredményeket értek el európai és világversenyeken, a sérültek számára rendezett paralimpiákon.
- A délután **szervezett napközis és szabadidős** foglalkozások széles tárháza (játék, sport, mozgás, kulturális, infokommunikációs, technikai) a szabadidő hasznos, kulturált eltöltését biztosítják, mintát nyújtva a mindennapokra való adaptáláshoz.

A személyiség-, közösségfejlesztésben az intézményben foglalkoztatott valamennyi dolgozónak meghatározó a szerepe, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával példaként áll a diákok előtt.

4. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI PROGRAMJA

A teljes körű egészségfejlesztés iskolai programja a nevelési program szerves részét képező egészségfejlesztési és környezeti nevelési programmal összhangban, a NAT, és a tantárgyi kerettantervek egyes kapcsolódó tartalmai alapján készült el, szem előtt tartva, hogy megvalósítása népegészségügyi, pedagógiai és össztársadalmi cél.

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
128. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
129. § (1) Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek kiemelten:

- az egészséges táplálkozás
- a mindennapos testnevelés, testmozgás
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- a személyi higiéné

Az iskolai egészségfejlesztési program célcsoportjai

Az iskola egészségfejlesztési programja kiterjed:

- az iskola minden tanulójára
- a teljes tantestületre
- a szülői házra
- minden fő egészség-kockázati tényezőre
- folyamatosan és rendszeresen jelen van a mindennapi életben

A megvalósítás alapvető irányai

1. *Mindennapi testnevelés* megvalósítása
2. *Egészségfejlesztés, szemléletformálás* a moduláris felépítésű Egészségnevelés program megvalósításával
3. Szabadidős közösségi *mozgásprogramok*

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés alapfeladatai

- az *egészséges táplálkozás* megvalósítása (a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával)
- a minden gyermekre, tanulóra kiterjedő *mindennapi testnevelés/testedzés*
- a gyermekek *érett személyiséggé válásának elősegítése* személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló *egészségfejlesztés*

4.1. Az egészségnevelés célja, feladatai

Az egészségnevelő munka az iskolai élet valamennyi területére kiterjed. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha a diákok nem elszigetelt ismeretekhez, hanem a mindennapi életben hasznosítható, praktikus tudáshoz jutnak, ezért az egészségnevelő tevékenység beépül minden tantárgyba és szabadidős foglalkozásba.

Célok

- Egészséges életmód megalapozása, folyamatos fejlesztése.
- Testi, lelki, szociális harmónia egységének megvalósítása.
- Életre szóló pozitív magatartási minták közvetítése.
- Megfelelő edzettségi állapot kialakítása, folyamatos testedzés iránti igény felkeltése.
- Az egészséges felnőttkorba lépés esélyeinek megteremtése.
- A közlekedésben való biztonságos és felelősségteljes részvétel.
- **Alapvető elsősegély- nyújtási feladatok elsajátíttatása**

A program **célja** korcsoportonként

Alsó tagozaton
A tanulók közvetlen tevékenységek során szerezzenek olyan alapvető ismereteket, amelyek biztosítják egészséges testi és lelki fejlődésüket. Legyenek képesek a személyi higiénés feladatok önálló elvégzésére, váljon szokássá (majd igénnyé) a rendszeres testápolás.
A gyermekek egészséges fejlődésének fontos feltétele a megfelelő táplálkozás.
Az egyéni ízlésvilágot figyelembe véve, szemléletet formálva irányuljon a tanulók figyelme az egészséges táplálkozás fontosságára. A kisiskolás gyermek egészségnevelése során nagy hangsúlyt kap az egészségvédő magatartás kifejlesztése.

Felső tagozaton
A káros szenvedélyekkel, az élvezeti szerekkel kapcsolatos ismeretek bővítése, a témával összefüggésbe hozható fogalmak tisztázása mellett elvárható, hogy a tanulók felismerjék, hogy a környezet állapota az ember egészségére is hatással van. Az egészséges életmód alapozása, az egészségmagatartás fejlesztése során fontos, hogy a tanulókban kialakuljon az egészséges életkörülmények és élet minőség igénylése. Elsősegélynyújtás elsajátítása, gyakoroltatása.

Szakiskolai évfolyamokon
Olyan komplex, egészségtudatos értékrendszer kialakítása, amely a testi-lelki egészségen kívül figyelmet fordít a szociális kapcsolatok harmóniájára is. Az egészség megőrzési és fejlesztési stratégia készítse fel a tanulókat arra, hogy felnőttként aktív szerepet tudjanak majd vállalni életminőségük alakításában, megőrzésében. A családi életre neveléssel, szexualitással, gyermekvállalással összefüggő résztartalmak tegyék képessé őket olyan értékítéletek kialakítására, amelyek segítségével képesek lesznek az életvitelükre vonatkozó hatékony döntések meghozatalára.

Feladatok

- Az egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása, helyes szokások folyamatos gyakoroltatása.
- A leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezők és elkerülési módjaik megismertetése.
- Helyes napi- és hetirend kialakítása.
- Az egészséges táplálkozás ismereteinek tudatosítása, gyakoroltatása
- Helyes életmód követelményeinek megismertetése és folyamatos gyakorlása.
- Megfelelő testi-lelki kondíció kialakítása, megőrzése.
- Szabadidő eltöltési szokásainak egészségesebbé tétele.
- A délelőtti tanulás után 1-1 óra szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása, mely tudatosan tervezett, sokoldalúan fejlesztő mozgásokat és játékokat tartalmaz.
- Mindennapos testmozgás biztosítása.
- Személyiség- és egészségkárosító tényezők felismerése.
- Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése.
- Az iskolai erőszak megelőzése, az iskolán kívüli bántalmazás felismerése, intézkedés.
- A reproduktív szervek működésének, betegségeinek megelőzésére, a nemi élet és a születés-szabályozásra való felkészítés.
- A felelősségteljes párkapcsolat, családalapítás igényének kialakítása.
- Közlekedési szabályok, helyzetek, helyes magatartási szokások értelmezése, folyamatos gyakorlati alkalmazása.

4.2. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély nyújtási ismeretek széleskörű elterjesztése fontos társadalmi érdek.
A jelenleg érvényes törvényi szabályozás meghatározása szerint: „(mindenkinek) …kötelessége – a tőle elvárható módon – segítséget nyújtani, és a tudomása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség, vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez." (1997. évi CLIV tv. az egészségügyről 5.§. e.) pont.)

Az elsősegélynyújtás kulcsfontosságú eleme, hogy a segélynyújtó nem veszélyeztetheti saját és a környezetében lévők testi épségét, lehetőség szerint meg kell akadályoznia további sérülések kialakulását.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok - egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

A tanulásban és értelmileg akadályozott tanulókat fel kell készíteni

- a lehetséges veszélyforrások, gyakori veszélyhelyzetek (közúti, vízi és háztartási balesetek: égés, marás, áramütés, mérgezés, elcsúszás, esés) megismerésére, elkerülésére
- a segítő, empatikus magatartás kifejlesztésére
- a segítségnyújtás igényének erősítésére
- a segítségkérés megfelelő módozatainak elsajátítására (felnőtt értesítése, mentő hívása)
- az elsősegélynyújtó felszerelés megismerésére
- az Elsősegélynyújtó hely szimbólumának (zöld alapon fehér kereszt, vörös kereszt) megismerésére
- a legalapvetőbb elsősegély ismeretek elsajátítására

A sikeres megvalósuláshoz meghatározott szintű és mélységű elméleti és gyakorlati ismeret szükséges, a készségszintű ismeretek csak rendszeres gyakorlással szerezhetők meg.

4.3. Az egészségnevelés színterei

Szervezeti formák

Hagyományos tanórai keret

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségvédelmi és fejlesztési vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, ismeretek.
- Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket, tapasztalatokat szerezzenek.
- Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk.

Moduláris program alkalmazása a tanítási órán

- Célja valamennyi évfolyamon a prevenció, az egyéni adottságok, készségek, képességek, attitűdök kifejlesztése, az egészségtudatos értékrendszer kialakítása, belső igénnyé formálása.
- Az 1-12. évfolyamokat átfogó, moduláris felépítésű program mindamellett, hogy szakaszonként is megvalósítható, összekapcsolásukkal az iskolarendszer valamennyi évfolyamán felhasználható.

Nem hagyományos tanórai keret

- Erdei iskola
- Terápiák
- Könyvtári óra
- Tanulmányi kirándulások, tanulmányi séta

Tanórán kívüli tevékenység

Versenyek

- iskolai komplex tanulmányi verseny
- egészségügyi vetélkedő
- sportverseny

Foglalkozások

- drogprevenciós program
- egészségügyi felvilágosító foglalkozások (DADA-program)
- szabadidős tevékenység (jeles napok eseményei, rendezvények, kiállítások)
- napközis foglalkozások, klubnapközi

- szakkörök, terápiás szakkörök
- könyvtári foglalkozások
- mozgásos és sportfoglalkozások

Szűrések

- Növekedés és testi fejlettség mérése
- Vérnyomásmérés
- Mozgásszervek vizsgálata, testnevelési csoportbeosztás
- Érzékszervek vizsgálata
- Fogászati szűrővizsgálatok

Testi nevelés, mindennapi testedzés programja

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

A pedagógiai programban meghatározottak alapján valamennyi évfolyamon felmérésre kerül a tanulók fizikai állapota és edzettsége. Ennek során lehetőség nyílik az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok feltérképezésére, amelyek kiindulási alapul szolgálnak mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A mérést a testnevelést tanító pedagógus végzi, a mérés anyagát a helyi tanterv tartalmazza.

Testnevelés és egészségfejlesztő testmozgás

Az intézmény a tanulók egészséges fejlődése érdekében egészségnevelési programot, azon belül egészségfejlesztési feladatokat valósít meg.
Kiemelt feladat – a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások keretében – a szervezett testmozgást, tekintettel az intenzív testi fejlődésben levő fiatalkorúak nagy mozgásigényére.

Biztosítjuk:

- a tanulók mindennapi testedzését
- a játékos egészségfejlesztő testmozgást a szabadban
- az iskolai sportkör működését
- a könnyített- és a gyógytestnevelést a rászorulóknak

A tanulók hetente az órarendbe illesztetten 5 testnevelés órán vesznek részt.
A tanulókat testnevelés óráról – szakorvosi vélemény alapján – csak az iskolaorvos illetve időlegesen a háziorvos mentheti fel. Az írásos felmentést a tanuló köteles a testnevelő tanárnak és az osztályfőnöknek bemutatni, átadni.

Az 1-4. évfolyamon a tanuló életkorához és fejlettségéhez igazodó testmozgás játékos, amely az időjárási viszonyoktól függően a szabadba szervezett.
Az egészségfejlesztő testmozgást az egyéb foglalkozás részeként, naponta kétszer tizenöt perces vagy egyszer 30 perces foglalkozás keretében tartják a pedagógusok minden olyan alsó tagozatos csoportban, ahol a heti kötelező testnevelés órák száma 3 óra.

A kollégium a saját programja szerint biztosítja a mindennapos testmozgást.

Könnyített testnevelés és gyógytestnevelés

A tanulók egy részét – egészségi állapota miatt – az iskolaorvos könnyített vagy gyógytestnevelési foglalkozásra utalja. A könnyített testnevelés során az érintett tanuló részt vesz az órarendi testnevelési órákon, de bizonyos mozgásokat, gyakorlatokat – állapotától függően – nem végez. A testnevelő differenciált foglalkozása biztosítja a megfelelő gyakorlatok végzését.
Az iskolaorvos szakorvosi vélemény alapján a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalja. A gyógytestnevelési órákat gyógytestnevelő tanár vezeti. Az érintett tanulók számára gyógytestnevelés speciális gyakorlatainak elvégzése kötelező, időpontját az órarend rögzíti.

4.4. Az egészségnevelés módszerei

A módszerek kiválasztásának szempontjai

- alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, egyéni képességeihez
- minél több tanulót aktivizáljon
- pozitív szemléletet tükrözzön
- építsen a tanulók tapasztalataira
- legyen játékos

Alkalmazott módszerek, eljárások

- játékok
- projekt
- vita
- verseny
- megbeszélés, magyarázat
- szemléltetés
- probléma-feltárás
- mintaadás

A differenciált tanulásszervezés minden tanuló számára biztosítja, hogy fejlődési szükségleteivel összhangban vegyen részt a tevékenységben, amelyben a pedagógus facilitátor szerepet tölt be. Az ismeretszerzés folyamatában a hagyományos pedagógiai eljárásokkal szemben korszerű pedagógiai módszerek (pl., tea-ház, kooperatív módszerek, drámapedagógiai eljárások), változatos munkaformák és helyszínek jelennek meg, valamint innovatív szemlélet tükröződik a több szereplős óravezetés szervezéséből is.
Az egészségnevelés témakörei szervesen kapcsolódnak az önismereti, természettudományos, szociális, életpálya –építés, szövegértés-szövegalkotás és az IKT kompetencia területekhez.

4.5. Elvárható magatartásformák

- Pozitív beállítódások, motiváció kiépítése az egészség megőrzésével kapcsolatban
- Egészséget erősítő, fejlesztő tényezők, eszközök ismerete, alkalmazásának képessége
- A helyes döntések szerepének felismertetése, a felnőtt életre, önálló életvezetésre vonatkozó döntési kompetencia kialakítása
- Tudja, hogy akaratfejlesztéssel és neveléssel a nehezen teljesíthető tevékenységek készséggé alakíthatók
- Egészség-megtartás iránti igény kialakítása
- Reálisan tudja értékelni egészségi állapotát
- Legyen képes az iskola elvégzése után a saját egészségére ártalmas kockázati tényezők, veszélyeztető anyagok felismerésére és elutasítására
- Rendelkezzen alapvető szexuális kultúrával, legyen képes felelősségteljes nemi magatartásra
- Legyen képes harmonikus életvitelre, az örömteli párkapcsolatra, felelős családi életre
- Legyen igénye a folyamatos testmozgásra, a test fejlesztésére, az erőnlét, állóképesség karbantartására
- Konfliktusait, problémáit tudja erőszakmentesen kezelni
- Rendelkezzen a biztonságos közlekedéshez szükséges szabályismerettel, legyenek tisztában a közlekedés pozitív magatartásformáival
- Veszélyhelyzetben és elsősegélynyújtáshoz tudjon segítséget kérni

Az intézmény egészség és környezeti nevelési programját a 7. sz. melléklet tartalmazza.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI

5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Minden pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, az intézményi dokumentumok

- a pedagógiai program
- az éves munkaterv, munkaközösségi program
- szakmai programok, tanítási, nevelési programok

által meghatározott feladatok végrehajtása. (A munkaköri feladatokat a munkaköri leírás részletesen tartalmazza.)
Intézményünk sajátosságainál fogva pedagógusaink munkája nagyon sokrétű. A sajátos nevelés az általános feladatokon túl speciális, gyógypedagógiai feladatokat ró a dolgozókra, a pedagógusokon kívül a gyógypedagógiai asszisztensekre, gyermekfelügyelőkre is.

A gyógypedagógus, pedagógus feladatai

- **habilitáló, rehabilitáló nevelő-oktató** munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, képességeinek kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek sérülését, egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló **erkölcsi fejlődését**, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a gyermekek **testi-lelki egészségének** fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával – szükség esetén az osztályfőnök, az iskolavezetés tájékoztatásával,
- az ismereteket az **egyéni képességeket és a sérülés jellegét** is figyelembe véve tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan **értékelje a tanulók munkáját**,
- a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével válasszon tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket,
- felkészítse a tanulókat a munkavállalói szerepre, a munkahelyi, a szakmai közösségekbe való bekapcsolódásra.

Egyéb feladatok

- a nevelőtestület tagjaként részt vesz a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat
- szakvezetői feladatok ellátása megbízás alapján
- diákokat, pedagógusokat, pedagógushallgatókat érintő mentori feladatok ellátása
- szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján korszerűsíti, elmélyíti
- folyamatosan végzi az adminisztrációs tevékenységet (napló, törzslap, stb.)

5.2. Az osztályfőnök feladatai

Iskolánkban sok az olyan gyermek, akit valamilyen oknál fogva nem a szülei nevelnek – állami gondozott, rokon neveli, nevelőszülő, intézetben él, és/vagy családi környezetére nem jellemző az érzelmileg biztonságos, gondoskodó, szeretetteljes légkör. Ilyen esetekben a gyermek érzelmileg fokozottan ragaszkodik pedagógusához, s az osztályfőnök szinte „pótolja, helyettesíti" a gyermek számára a szülőt. Ez a *szerep érzelmileg és pedagógiailag is többlet feladatot ró az osztályfőnökre.*

Az osztályfőnök – általános pedagógusi feladatain túl –

- osztálya közösségének felelős vezetője
- az iskola pedagógiai programja alapján, annak pedagógiai elvei szerint neveli tanulóit
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről
- szülői értekezletet, nyílt napokat, fogadóórát tart, együttműködik a szülővel a gyermek, tanuló érdekében
- összehangolja és segíti az osztályában tanító pedagógusok tevékenységét
- osztálya tekintetében részt vesz a gyermekvédelmi munkában, különös tekintettel a hátrányos és veszélyeztetett gyermekekre, tanulókra
- figyelemmel kíséri osztálya tanulmányi munkáját, fegyelmi helyzetét, intézkedést javasol
- az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, gyógyszerérzékenység)
- közreműködik a tanórán kívüli tevékenység – sport, kulturális rendezvények, versenyek – megszervezésében, ellátásában
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítja
- szakiskolai osztályfőnökként kapcsolatot tart tanulói gyakorlati oktatóival, figyelemmel kíséri fejlődésüket, együttműködik a gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetekkel

- a gyermek, tanuló érdekében együttműködik az intézmény szakembereivel (logopédus, gyógytestnevelő, pszichológus stb.) külső szervezetekkel: egészségügyi, közigazgatási, rendészeti stb.
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat

5.3. A szakvezető feladatai

- a gyógypedagógiai vezetőtanár mentorként irányítja a hozzá beosztott gyógypedagógus hallgató mindenfajta iskolai tevékenységét
- megismerteti az aktuális nevelésügyi és oktatási dokumentumokat és az iskola pedagógiai programját, helyi tantervét, eligazítja a hallgatót a tantervek, tanmenetek, tankönyvek, segédanyagok, kompetencia alapú programcsomag és eszközök használatában
- tájékoztatja a hallgatót a saját nevelői felfogásáról, a gyógypedagógus munka sajátosságairól
- segíti a hallgatókat a célirányos óra-, foglalkozás megfigyelések és feljegyzések készítésében, valamint az iskolai dokumentumok kezelésének kérdéseiben, megbeszéléseket tart a gyakorlással és a hospitálásokkal kapcsolatos tapasztalatokról, feladatokról
- bemutatja az általa alkalmazott fejlesztő- eljárásokat, azok eszközeit, segít az iratanyagok értelmezésében, jelen van a hallgató óráin/ foglalkozásain, bevonja a hallgatót a team-munkába
- megismerteti az IKT eszközök használatával, a digitális tananyag készítéssel
- segíti a hallgatót az önálló tanításra való felkészülésben, a tanórák didaktikai-módszertani tervezésében, elemző-értékelő megbeszéléseken feltárják a tanóra szakmai, pedagógiai tapasztalatait, értékeli a hallgató tervezeteit, óravázlatait
- folyamatosan ellenőrzi és értékeli a hallgatónak a szakmai ismeretek gyakorlati alkalmazásában való készségét, pedagógiai felkészültségét, a diákokkal való együttműködését
- a tanítási gyakorlatok egésze alapján minősítést készít a jelöltek munkájáról, ötfokozatú gyakorlati jeggyel, az értékelőlap kitöltésével értékel

5.4. Tehetségkoordinátor feladatai

- a tehetségtanárok, mentorok, tehetség tanácsadó szakemberek intézményi tevékenységének irányítása
- éves tehetség munkaterv elkészítése
- a tehetségazonosítás, tehetségfejlesztés, tanácsadás, helyi tehetséggondozó programok készítésének szakmai támogatása
- tehetségfejlesztésben résztvevő, együttműködő szakemberek munkájának koordinálása
- vonatkozó adminisztratív jellegű feladatok szakmai támogatása, koordinálása és ellenőrzése
- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, írása, lebonyolításának koordinálása

- kapcsolattartás a tehetséggondozásba bevont tanulók szüleivel, külső szakemberekkel, együttműködő partnerekkel és az intézményben dolgozó mentorokkal, tehetségfejlesztő műhelyek szakembereivel
- vonatkozó PR és marketing feladatok
- rendezvények szervezése

5.5. Szakmai munkaközösségek

A szakmai munkaközösségek célja

A szakmai-pedagógiai munka minőségének emelése, tagjai szakmai tudásának megerősítése, bővítése, a pályakezdők segítése.
Összehangolt, céltudatos munkával, programok szervezésével a tanulók esélyegyenlőségét, társadalmi beilleszkedésének segítése.
A munkaközösségek meghatározó szerepet töltenek be az iskolai életben, programjaik átfogják a szakmai tevékenységen túl a mindennapi iskolai élet teljes megszervezését.

A munkaközösség feladata

- Az iskolai szintű továbbképzések szervezése, tervezése.
- A tartalmi munka folyamatosságának, eredményességének figyelemmel kísérése.
- Az ellenőrzésben való részvétel.
- Közvetlen részvétel az iskolai programok, a tanórai, tanórán kívüli tanulói tevékenység szervezésében, annak koordinálásában.
- A gyakornokok szakmai munkájának segítése
- A tanév eleji, félévi és tanév végi tantárgyi felmérések előkészítése.
- A tapasztalatok, eredmények elemzése.
- Belső szakmai továbbképzések szervezése félévente két alkalommal. Az ehhez kapcsolódó bemutató órák előkészítése, szervezőmunka.
- A pedagógiai továbbképzésekben résztvevő pedagógusok előadás jellegű tájékoztatója a tanultakról a kollégák számára.
- Az intézmény hagyományosan épít nevelő-oktató munkájában a tanulói személyiség-fejlesztést célzó, tanórán kívüli szabadidős tevékenység szervezésére, biztosítva a tanulók széles körének tevékeny, aktív részvételét. Ezekben helyet kell kapnia különböző felkészítő programoknak: komplex tanulmányi vetélkedő, különböző iskolai ill. iskolán kívüli szereplésekre való felkészülésnek (iskolai ünnepélyek, bemutatók, versenyek stb.), egyrészt szakköri, másrészt tanórákhoz kapcsolódó, azt kiegészítő foglalkozások szervezésével. E folyamatban aktívan részt vesznek a munkaközösségek.
- A szakiskolai munkaközösség ezeken kívül részt vesz a szakmai vizsgák előkészítésében, lebonyolításában, megszervezi a szakmai versenyekre való felkészítést.

Az intézmény szakmai munkaközösségei

1. 1-8. évfolyamon tanítók munkaközössége
2. Óvodai, fejlesztő iskolai csoportokban tanítók munkaközössége
3. 1-8. osztály autista gyermekeket tanítók munkaközössége
4. Napközit és délutáni foglalkozásokat vezetők munkaközössége
5. Testnevelést tanítók munkaközössége
6. Utazó gyógypedagógiai munkaközösség
7. Szakiskolai munkaközösség
8. Kutató-fejlesztő, tehetséggondozó tanárok munkaközössége
9. *Tagintézményi gyógypedagógusi munkaközösség*

A munkaközösségek éves munkaterv alapján tervezik programjaikat, a munkaközösségeket a munkaközösség-vezetők irányítják.

A szakmai munkaközösségek döntenek

- működési rendjükről, munkaprogramjukról
- a nevelőtestület által átruházott kérdésekről
- az iskolai tanulmányi, sport, kulturális versenyek programjáról

A szakmai munkaközösségek véleménye szükséges

- A pedagógiai program, továbbképzési program elfogadásához
- Az éves munkaterv elkészítéséhez
- A tanévi munka értékeléséhez
- A fejlesztőeszközök, a taneszközök, tankönyvek, segédkönyvek és tanulmányi segédletek kiválasztásához
- A tanulmányok alatti vizsga részeinek és feladatainak meghatározásához

A szakmai munkaközösségek vezetői jogosultságaiknak megfelelően segítik a vezetők szervező, irányító munkáját. Részt vállalnak a pedagógusok szakmai munkájának ellenőrzésében, értékelésében.

6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓK

A köznevelési törvény meghatározása alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Intézményünk kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket/tanulókat (tanulásban, illetve értelmileg akadályozott, esetenként társuló érzékszervi-, mozgásfogyatékossággal, vagy súlyosan, halmozottan fogyatékos, autista) nevelő gyógypedagógiai intézmény. A gyermekek, tanulók mindegyike sajátos nevelési igényű, ezért **különleges bánásmódot** igényelnek.
Az eddig is eredményesen működő gyermekvédelmi program a bármilyen szempontból **hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek, tanulók helyzetét hivatott javítani.
A tehetséges tanulók további fejlesztésük, tehetségük kibontakoztatása érdekében **különleges bánásmódot** igényelnek, melyet "*Akkreditált Kiváló Tehetségpont*" programja biztosít számukra.

6.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők segítése

- Mentális zavarok feltérképezése a kompetenciahatárok figyelembe vételével
    - Szakember segítségének kérése
    - Szoros együttműködés a kollégákkal, gyermekvédelmi felelőssel, osztályfőnökkel a problémák megbeszélése, közös megoldás keresése
    - Esetmegbeszélés
- Rendszeres, személyes kapcsolattartás a szülőkkel
- Kapcsolattartás a hivatalos szervekkel (családsegítő szolgálat, gyámhivatal, rendőrség).
- Szükség szerint egyéni fejlesztés
- A jutalmazás, mint értékelési eszköz előtérbe helyezése
    - következetes, egységes szemléletű
    - a fejlesztő értékelés alkalmazása mellett az informatív, szóbeli és non-verbális megerősítések
- A terápiás, rehabilitációs célú foglalkozások, változatos tanulásszervezés módjainak alkalmazása

- **Az iskolai agresszió megelőzésével, kezelésével kapcsolatos feladatok**
    - pedagógusok, intézményi dolgozók felkészítése az agresszió megelőzésére, kezelésére
    - a szülők, családok bevonása, folyamatos együttműködés
    - a tanulók felkészítése az agresszió kezelésére
    - esetmegbeszélések
    - továbbképzéseken új módszerek megismerése, az ismeretek megosztása, beépítése a nevelés-oktatás folyamatába

6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Tanulási kudarcnak azok a tanulók lehetnek kitéve, akiket bizonyos tényezők gátolnak egyéni képességeik megfelelő kibontakoztatásában, adottságaikhoz mért fejlődésükben.
A fejlesztés célja a gátló tényezők mielőbbi felismerése a hatékony tanuló-megismerési technikák alkalmazásával, egyéni segítségnyújtás a tanulóknak, szülőknek.

Feladatok

- a tanuláshoz szükséges motiváció kialakítása
- önbizalom kialakítása, fejlesztése
- a kudarcélmény megelőzése, csökkentése, illetve az ebből fakadó személyiségzavarok korrekciója
- szükség esetén pszichológus/pszichiáter igénybevétele, állandó kapcsolattartás, visszacsatolás a szakemberek között
- tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítás
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése
- differenciált órák szervezése, segítségnyújtás a feladatok megoldásában
- barátságos, biztonságot sugárzó környezet kialakítása
- egyéni, kiscsoportos fejlesztések a rehabilitációs órákon

6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A sajátos nevelési igényű tanulók körében is sok a tehetséges gyermek, ezért kiemelten kezeljük a tehetségfejlesztést. A pedagógiai munka fontos eleme a tehetséges tanulók felfedezése, optimális fejlesztésükről való gondoskodás.

Feladatok

- tehetségek felismerése
- komplex személyiség és képességfejlesztés
- differenciálás
- felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- pályaorientáció- felkészítés a szakiskolai tanulmányokra (szakmaszerzésre)

- szakkörök, tehetségműhelyek, versenyek, kiállítások, szervezése a tehetséges tanulók kreatív képességeinek továbbfejlesztése érdekében
- sikerélmény biztosítása, önbizalom növelése

6.4. A gyermekek/tanulók egyéni átvezetése

Az egyéni átvezetés célja, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló/fiatal esélyeit az intézmények közötti és a munkaerő-piaci átmenet támogatásával növelje.
Kerüljenek beazonosításra a tanuló azon kompetenciái, melyekre építeni lehet, amelyek motivációs pontokkal támogatást biztosítanak.
A tanulók kompetenciái és a követelmények összehangolása teremti meg a kiegyensúlyozott átmenetet.
Az egyéni átvezetéshez EÁT készül, mely bemutatja a gyermek/tanuló/fiatal múltját, jelenét és a tervezett jövőt. Tartalmazza gyermek/tanuló/fiatal életterére vonatkozó információkat, a tanulmányokkal, képzésekkel kapcsolatos megfigyeléseket, reflexiókat. Az átmenet terve szorosan összefügg a nevelési-oktatási tervvel.

Az átvezetés típusai

- **óvoda-iskola közti átvezetés**
- **iskola-középiskola közti átvezetés**
- **középiskola- munka világa közti átvezetés**

Elvárások az Egyéni Átvezetési Tervhez

- Az átmenetnek valamennyi érintett részvételével történik meg, az intézmények szoros együttműködésével
- A tervezés és megvalósítás során a gyermek, családja és a szakemberek közösen gondolkodnak a célok eléréséről
- az EÁT alapja a gyermek/tanuló/fiatal megismerése, szükségletének megértése
- az EF része az EÁT-nak
- az átvezetés során a gyermek/tanuló/fiatal aktív részvételével széleskörű képességfejlesztés valósul meg
- az EÁ során folyamatosan jelen van a tanulók önértékelése és a szakemberek értékelése, melynek produktuma a tanuló viselkedésének, tudásának, képességfejlődését bemutató portfólió

Az egyéni átvezetés folyamata

Előkészítés: megfigyelés, információgyűjtés, tervezés, fejlesztés, nevelés, képzés a kompetenciák elsajátítása érdekében

Nyomon követés

- Az átvezetett gyermek/tanuló/fiatal utánkövetése
- a váltást követő iskolai, munkahelyi beilleszkedés nyomon követése
- az új követelményrendszerhez való alkalmazkodás segítése

- prevenció: a problémák kialakulásának megelőzése
- a fejlődés nyomon követése, a felmerült problémák kezelése
- az utánkövetés időtartama általában az átvételt követő 2 év

Eljárásrendje a TÁMOP3.4.2. A-11/2-2012-0032 projektben kidolgozottak szerint.

6.5. Utógondozás

Az intézmény a nyomon követő, utógondozói munkát megfelelő feltételek biztosítása mellett látja el.

- **a váltást követő iskolai, munkahelyi beilleszkedés nyomon követése**
- **az új követelményrendszerhez való alkalmazkodás segítése**
- **prevenció: a problémák kialakulásának megelőzése**
- **a fejlődés nyomon követése**
- **a felmerült problémák kezelése**
- **az után követés időtartama általában az átvételt követő 2 év**

Az utógondozásban kiemelten érintett tanulócsoportok:

- Fokozott figyelmet kell fordítani az általános iskolába visszahelyezett tanulókra (utazó fejlesztő- és gyógypedagógusok), a velük foglalkozó pedagógusok szakmai segítésére.
- Egyre nagyobb azon tanulók száma, akik többségi szakképző intézményben folytatják tanulmányaikat. Szükséges a velük és a pedagógusaikkal történő, folyamatos kapcsolattartás.
- Kiemelt jelentőségű a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók nyomon követése, miután elhagyták az intézményt. Mivel lehetőségeik behatároltak, ezért számukra minden segítséget meg kell adni. Napi kapcsolat áll fenn az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonával (ÉNO).

7. A GYERMEKEK TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

7.1. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Hátrányos helyzetű tanulók ellátásának alapelvei

A hátrányos helyzetű tanulók integrációs esélyeinek, egyéni és társas kompetenciáinak növelése, preventív és intervenciós célú programokkal hátrányaik kompenzálása, devianciájuk csökkentése, társadalmi szocializációjuk, iskolai karrierjük, a munka világára való felkészülésük segítése

Cél, feladat, tevékenység

Célok

- prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése
- segítségnyújtás a veszélyeztetettség megszüntetésében
- együttműködés a szakemberekkel

7.2. Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Az iskola az alábbi módokon tudja segíteni a **szociális hátrányok** enyhítését:

- az otthoni elégtelen tanulási környezetet pótolja a napközis elhelyezés és a felzárkóztató órák biztosítása
- kollégiumi elhelyezés igény és szükség szerint, kaposvári lakhelyű tanulók számára a Gyermekjóléti Csoport javaslata alapján
- a kulturális hátrányok enyhítésére képességfejlesztő foglalkozásokon, tehetséggondozáson való részvétel biztosítása
- segítségnyújtás ösztöndíj elnyeréséhez (sport, tanulmányi)
- pályázati lehetőségek kihasználása (helyi, országos, uniós támogatások, pályázatok)
- szülők felvilágosítása az igénybe vehető támogatásokról, segítségnyújtás ezek megszervezéséhez
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres iskolaorvosi és iskolafogászati ellátás biztosítása a tanuló intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása (ügyelet, étkezés, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, stb.) a tanuló igénye szerint
- drog- és bűnmegelőzési programok
- a rendszeres iskolába járás elérése, a tanulmányok befejezése, a pályaválasztás, az eredményes beiskolázás érdekében

- a tanulókat bekapcsolása az iskolai tevékenységekbe, felzárkóztatásba, tehetséggondozásba, a sportköri munkába, az iskolán kívüli kortárscsoportok tevékenységébe

- az oktatás területén a korszerű technikák változatos alkalmazásával elősegíti:
  - az együttműködést
  - az empátia kialakítását, mélyítését
  - a kommunikációs és vitakultúra fejlesztését
  - környezeti nevelés erősítéséhez a szociális kompetenciák fejlesztését

A hátrányok enyhítésére vonatkozó feladatok végrehajtása éves program alapján, illetve igény szerint a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős irányításával, az intézmény pedagógusainak közreműködésével történik.
A segítségnyújtást az osztályfőnök jelzése alapján a gyermekvédelmi felelős szervezi és tartja a kapcsolatot az önkormányzatokkal valamint a gyermekjóléti szolgálatokkal.

Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
Valamennyi pedagógus – kiemelten az osztályfőnökök és napközis nevelők – alapvető feladata, hogy felismerje a tanulókat érintő problémákat, keresse az okokat, nyújtson segítséget, illetve jelezzen az iskolai gyermekvédelmi koordinátornak.

7.3. A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén
- a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása

7.4. Gyermekvédelmi feladatok

A gyermekvédelmi gondoskodás alanyai, célcsoportjai

A segítségre szoruló gyermekek, családok jellemzői

Célcsoport	A probléma okai	Következmények	Segítségnyújtás módja
Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	Egymást generáló hátrányok jelenléte: pl.: iskolázatlanság, alacsony jövedelem, rossz lakásviszonyok, etnikai kisebbséghez tartozás	Esélyegyenlőtlenség	Szülők felvilágosítása a támogatásokról, ösztöndíjról, társadalmi integráció hatékony segítése
Veszélyeztetett gyermek	Elhanyagoló bánásmód és devianciák jelenléte	Deviáns magatartási formák kialakulása, gyermek sérelmére, vagy gyermek által elkövetett bűncselekmények	Tartós szakmai támogatás, családi konzultációk, fokozott segítségadás, gyermekvédelmi jelzés
Tartósan beteg gyermek		Esélyegyenlőtlenség	Speciális egészségügyi és szociális támogatás, szükség szerint intézményi ellátás
Szociálisan inadaptált gyermek	- helytelen nevelés, - rendszertelen életmód - organikus idegrendszeri tényezők	Társas viszonyok zavara, erkölcsi normák, elégtelen elfogadás	Speciális pedagógiai bánásmód, önértékelés javítása
Deviáns viselkedésű gyermek	Súlyosan veszélyeztető környezet, működési zavarok, deviancia a családban	Szabálysértő, törvénysértő, bűnöző magatartás	Speciális intézményi ellátás, nevelés; mentálhigiénés gondozás Fokozott segítségadás, gyermekvédelmi jelzés

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai

Az intézmény valamennyi gyermekére vonatkozóan

- általános prevenciós tevékenységek, a gyermeket, tanulót körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében- pl. kollégiumi elhelyezés a veszélyeztető család miatt
- a diákönkormányzattal való kapcsolattartás
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak
- családlátogatásokon való részvétel szükség szerint
- fegyelmi eljárásokon való részvétel

A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekre vonatkozóan

- a hátrányos ill. veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével
- nyilvántartásba vétel, a hátrányos helyzet, ill. a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, ez alapján a további teendőkre javaslattétel, egyeztetés a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekvédelmi koordinátorral
- szociális ellátások számbavétele, majd a családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatásokhoz való hozzájutásról információk átadása a szülőknek
- gyermekbántalmazás ténye vagy gyanúja esetén a megfelelő intézkedések megtétele

Kapcsolattartás

Az eredményes gyermek- és ifjúságvédelmi munka érdekében fontos az együttműködés a partner intézményekkel, hivatalokkal, szervezetekkel.

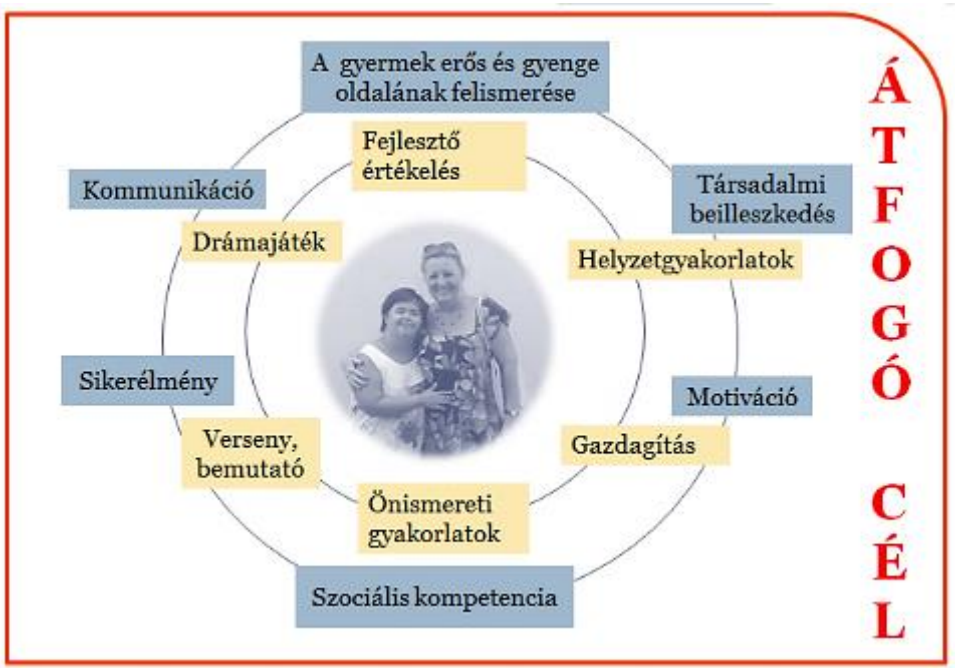
A segítségnyújtásba bevont szervezetek:

- SzocioNet Egyesített Szociális és Gyermekjóléti Intézmény
- Gyermekjóléti Szolgálatok
- Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
- Önkormányzatok
- Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Somogy megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- ÉFOÉSZ- Értelmi Fogyatékosok Somogy Megyei Egyesülete
- Kaposi Mór Oktató Kórház
- „TÜKÖR” Somogy Megyei Addiktológiai Ambulancia
- Gyermek és Ifjúsági Gondozó
- Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
- Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete
- Máltai Szeretetszolgálat
- Napkerék Egyesület
- Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság
- Városi Rendőrkapitányság
- Borostyánvirág Alapítvány Anya- és Gyermekotthona
- A gyermekvédelemben résztvevő társadalmi/segítő szervezetek, egyházak, alapítványok

8. TEHETSÉGGONDOZÁS

A tehetséggondozó tevékenység célja

A Kaposvári Bárczi Gusztáv Tehetségpont „Akkreditált Kiváló Tehetségpont". Tehetséggondozó munkánk során a demokratikus, képességfejlesztés szemléletű koncepciót tartjuk elsődlegesnek. Célunk, hogy minden gyermek kibontakoztathassa azon képességeit, melyekben a legtehetségesebb. Az elitista, vagy kiválóság alapú megközelítést elsősorban a sport, művészetek területén kimagasló tehetségek felkutatása és fejlesztése során alkalmazzuk. A tehetséges gyermekek individualizált fejlesztésében a tananyagközpontú pedagógiai módszereket felváltja a differenciális szemléletre épített, speciális irányú komplex képességfejlesztés. A fejlesztés alapja a többlet képességekre utaló jelek felismerése, a képességekre következtetés, tehetségfelmérés, tehetséggondozás, képességkibontakoztatás, egyéni nyomon követés. A gyermek érdeklődésének, kíváncsiságának felkeltésével, a nyitottság, bátorság megerősítésével, a kitartásra neveléssel, egyénre szabott programtervvel és kommunikációval növelhető a gyermek aktivitása, eredményessége.

1. ábra A tehetséggondozás célja

Feladatok

- Tehetségkutatás, tehetségazonosítás, tehetség-felismerés
- Tehetséggondozás, a tehetség kibontakozását gátló tényezők kompenzálása
- Kimagasló képességeknek megfelelő egyéni fejlesztő programok, erős és gyenge oldal fejlesztése
- Differenciálás
- Motiválás, mentorálás, érzelmi támogatás
- Tanácsadás gyerekeknek, szülőknek
- Tehetséges gyermekek, fiatalok bekapcsolása a tehetségpontokba
- Új sokszínű módszertani szolgáltatások, innovatív, nyitott szakemberekkel
- Tehetséggondozó műhelyek, programok szervezése
- Tehetségpályázatokon való részvétel

Kiemelt feladat

- **Akkreditált kiváló tehetségpont kritériumainak való folyamatos megfelelés, az intézmény tehetséggondozó tevékenységének további innovációja.**

A tehetséggondozás folyamata

A **tehetséggondozó programba** való bekapcsolódás valamennyi gyermek számára hozzáférhető, valljuk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, függetlenül sajátos nevelési igényétől, hátrányos helyzetétől, szociokulturális hátterétől. A kiválasztódás célja a kiemelkedő képességek gondozása, az erősségek és a gyenge oldal fejlesztése. Szempontja a gyermek átlag feletti képessége, feladat iránti elkötelezettsége, motivációs szintje.
A sérült funkciók korrigálásánál egyfajta kompenzatorikus átszerveződés figyelhető meg, amelyben a szervezet egésze részt vesz. **Célja a sérült személyiség fejlesztése, szocializációja, egyensúlyba hozása.**
Ez a kompenzáció tanulóinkra jellemző, a központi idegrendszer irányításával a szervezet megpróbálja a sérült terület helyreállítását, új funkciók kialakítását.
Ezért – bár enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekeket nevelünk-oktatunk – mégis megfigyelhető náluk 1-1 részképesség, terület átlagosnál fejlettebb jelenléte, ahol a szervezet mobilizálódott energiaforrásai utat találtak.
Ezáltal az iskola kiemelt feladata a **tehetségkoordinátor irányításával** ezen részterületek kibontakoztatását segítő foglalkoztatási formák, tehetséggondozó csoportok működtetése.

A tehetségazonosítás kipróbált, pszichológusok által összeállított szűrőprogrammal, szülői, pedagógusi, kortárscsoport kérdőívvel, hatékony tanuló-megismerési technikák alkalmazásával történik.

A tehetséggondozásban résztvevő gyermekek, tanulók aktív részesei a komplex fejlesztésnek. A fejlesztés alapja a hatékony tanuló-megfigyelésre épített, egyénre szabott tanulási módszerek, eszközök (differenciálás, drámajáték, kooperatív technikák, professzionális kommunikáció, fejlesztő értékelés) alkalmazása.
A pedagógusok a tehetségfejlesztést individualizált környezetben, a gyermek, a tanuló aktuális fejlődése szempontjából legoptimálisabb színtéren és tanulásszervezési mód segítségével valósítják meg, amelyben helyet kap az IKT alkalmazása és a tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés.

A tehetséggondozás formái, szervezeti keretei

- egyéni és kiscsoportos fejlesztési tervek és komplex tehetségfejlesztő, gazdagító programok alapján,
- tanórai és tanórán kívüli differenciálással,
- sokszínű tevékenységekkel
  - sport (judo, korcsolya, labdarúgás, atlétika),
  - művészetek (rajz, tűzzománc, tánc, dob-konga, fotó, dráma),
  - tanulmányi és szakmai versenyek (házi, megyei, országos versenyre való felkészülés),
  - témahetek,
  - projektek,
  - gazdagító programok,
  - tehetségfejlesztő műhelyek,
  - kollégiumi foglalkozások,
  - tehetségkutató gála, tehetségnapok keretében zajlik.

A tehetséggondozó, fejlesztő műhelyek, szakköri foglalkozások területei, komplex tehetséggondozó programok kidolgozása, megvalósítása

Testi-kinesztetikus (a mozgásos képességfejlesztés területéhez kötötten)

- atlétika
- labdarúgás
- úszás
- korcsolya, sí, snowboard
- judo
- tömegsport foglalkozások

Térbeli - vizuális: a képző- és előadó művészet területét érintően

- tűzzománc, rajz, fotó
- kézműves
- *interperszonális, intraperszonális*: színjátszó, versmondó

Zenei képességfejlesztő csoportok

- zenei nevelés
- Soundbeam
- konga - dob
- hangszeres ritmusfejlesztés a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók tanórán kívüli foglalkozásaiban

Logikai-matematikai

- tanulmányi versenyekre való felkészítés

Kollégiumban működő tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások

- agyagozás, tűzzománc, gyöngyfűzés
- ének-zene, tánc
- háztartási ismeretek
- sport

Komplex tehetséggondozó programok

- Szász Endre hagyatékán komplex művészeti tehetséggondozó program (60 óra)
- Komplex művészeti program (200 óra)
- Komplex sport tehetséggondozó program
- Kesztyűs kézzel bánok veled – báb tehetségfejlesztő program

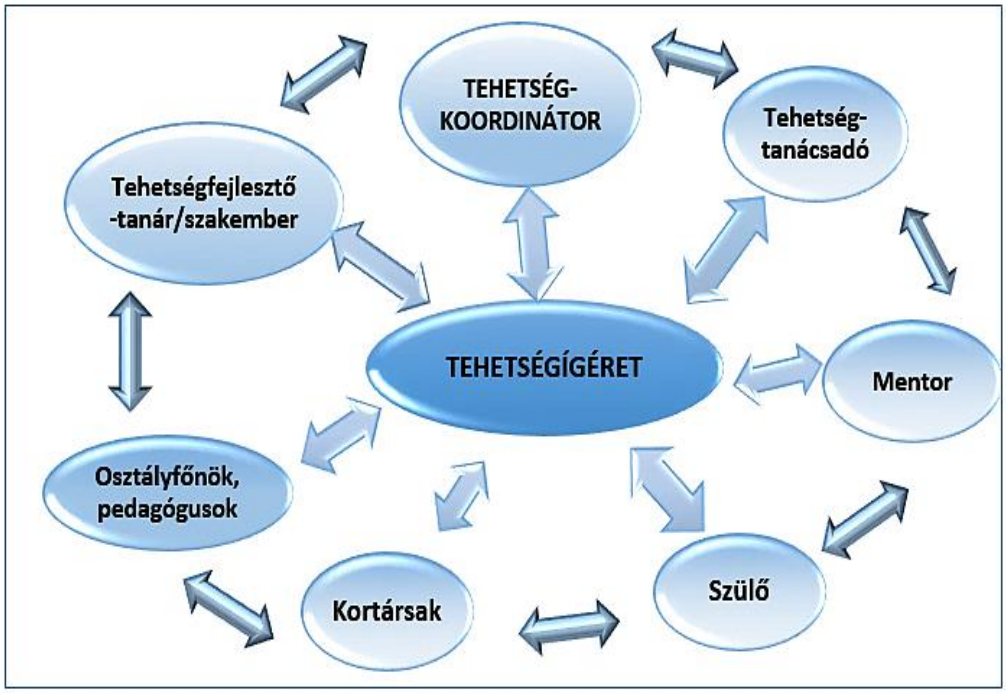
Egyéb, a kultúra más területeit érintő foglalkozások

- Jeles napok – népszokások

A tehetséggondozás eredményessége a fejlesztés során megnyilvánuló eredmények, produktumok, a tanulók fejlődésében bekövetkező változások alapján mérhető. A mérés eszköze a folyamatos tanuló megfigyelésen alapuló státuszfelvétel, amely tesztekkel, kérdőívekkel, megfigyelésekkel, az arra épülő folyamatos, ciklikus fejlesztési irány meghatározásával komplex. A státusz tartalmazza a tanuló erősségeit, gyengeségeit, a képesség, ismeret és attitűd szintjén. Emellett alkalmazandó az önértékelés, társak értékelése, csoportértékelés, pedagógus-értékelés, portfólió.
A sajátos nevelési igényű tanulók eredményességét a nyilvánosság előtt lezajló programok, versenyek eredményei is bizonyítják.

Személyi feltételek

A tehetséggondozó tevékenységet partnerközpontúság jellemzi, melynek egyik pillére a hatékony team munka.
A tehetségígéret köré tehetségháló szerveződik.
A tehetségkoordinátor irányítja, szervezi és ellenőrzi a tehetséges gyermekek fejlesztését, a mentori fejlesztőprogramok megvalósítását.
A kiemelkedő képességű tehetségek fejlesztő programjában a tehetségfejlesztő tanárok mellett mentorok is segítik a tehetséggondozást, érzelmi támogatást, menedzselést nyújtanak a gyermeknek, szülőnek egyaránt.

2. ábra: Tehetségháló

A hatékony együttműködés változatos formákban - esetmegbeszélések, szülői tanácsadás, kiállításokon, rendezvényeken való közös részvétel - valósul meg.
A magatartás- és személyiségzavaros, az alulteljesítő problémás tehetség fejlesztésében, szükség szerint részt vesznek a megyei szakszolgálat szakemberei.
A hálózatépítés, tehetségpontokkal való együttműködés, műhelymunkák lehetőséget adnak a szakmai tapasztalatcserére, a horizontális tanulásra.

Együttműködési formák

Tehetséges gyermekek mentorálása – mentorprogramok

- A gyermekkel, pedagógussal, szülővel együttműködve a tehetséges gyermek fejlődésének támogatása, a fejlesztés szervezése, érzelmi támasz nyújtása, motiváció szinten tartása, életpálya-, életút-tanácsadás.
- Tehetséges fiatalok önszerveződésének támogatása ahol a pedagógus mentorként, facilitátorként segít és biztosítja a szerveződés hátterét.
- A gyermekek tehetséggondozásában érintett szakemberek felkészítésében való aktív közreműködés, programkidolgozás, felkészítés a szükséges differenciális módszerek alkalmazására, a tehetséggondozással együtt járó pedagógusszerepekre
- Tehetségpontokkal történő együttműködés a tehetségsegítés különböző területein.
- Konferenciák, szakmai műhelymunkák, szülői fórumok szervezése
- Tehetségnapok, gálák, regionális Ki-Mit-Tud-ok, művészeti kiállítások, sportrendezvények szervezése, megvalósítása
- Az Educatio honlapján a szolgáltatói kosárban nyilvánossá tett jó gyakorlatok átadásával gyakorlati példák nyújtása a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók tehetséggondozására
- Mentoráló és referencia intézményként a „Mindenki tehetséges valamiben” jó gyakorlat disszeminációja, adaptációjának elősegítése
- Pályázatfigyelés, pályázati projektekben való együttműködés

9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS, AZ INTÉZMÉNYI PARTNEREK KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

9.1. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, azok gyakorlásának rendje, kapcsolattartás formái

Az intézményi döntések folyamatában a tanulók a diákönkormányzaton keresztül vesznek részt. A tanulókat az iskola életéről, az őket érintő valamennyi kérdésről az iskola vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- A tanulók és a tanulóközösségek **érdekeinek képviseletére**, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A DÖK jogosult a Házirend elfogadása előtt véleményt nyilvánítani.
- Az iskolai diákönkormányzatnak minden tanuló tagja, a 4. osztálytól kezdve választható a diákképviseletbe. A diákönkormányzat véleményét a tanulók kikérhetik minden olyan esetben, amely az osztályok közül legalább kettőt érint.
- Az értelmi fogyatékos tanulóink érdekképviseleti munkájához elengedhetetlen a **diákönkormányzatot segítő pedagógus** személye, aki szervező, koordináló tevékenységével segíti a diákönkormányzat működését.
- Az együttműködés az iskolai közösségen belül lehetőséget teremt a tanulók önirányító, önellenőrző tevékenységére, a közösségi érdekképviselet gyakorlására.
- Biztosítja a tanulók véleménynyilvánítási, egyetértési és döntési jogát, választási lehetőségét.
- Felelősségvállalásra, a demokratikus joggyakorlásra nevel.

A kapcsolattartás formái

Tanulóközösség - DÖK *között*
a diákképviselőn keresztül történik az információk közvetítése

DÖK - Pedagógusok - Iskolavezetés *között*
a DÖK vezetőjén, illetve a segítő tanáron keresztül történik az információ átadás

A DÖK működése

- az iskola igazgatója a DÖK vezetőségének ülésén, a diákközgyűlésen évente legalább egyszer részt vesz
- évente legalább kétszer iskolagyűlést szervez
- a diákönkormányzat vezetője a DÖK ülésein, az iskolarádión keresztül tájékoztatja a diákokat
- az osztályfőnökök folyamatosan segítik a DÖK munkáját a diákképviselőn keresztül

- a tanulók kérdéseiket, véleményüket szóban, vagy írásban, egyénileg, a DÖK-segítő tanáron keresztül, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, tantestületével

Évente egy alkalommal a DÖK szervezésében tanítás nélküli munkanap keretében *Madarak, fák napja* rendezvényt szervez. Az akadályverseny lebonyolításában a diákok aktívan részt vesznek.
A DÖK tagjai segítik az iskola szabadidős rendezvényeinek megvalósítását: farsang, gyermeknap, kirándulások.

9.2. Együttműködés, kapcsolattartás a szülőkkel

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez elvárt magatartásforma:

- együttműködés, a szülőértekezleteken, a fogadó órákon és a nyílt napokon való érdeklődés
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldásra törekvés
- érdeklődő-segítő hozzáállás
- őszinte véleménynyilvánítás
- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken

A szülők magasabb jogszabályban meghatározottak szerint gyakorolják jogaikat, kötelezettségeiket.
A szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok időpontját az iskola munkaterve évenként határozza meg.
A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban, egyénileg illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

9.2.1. *A kapcsolattartás területei, formái*

- Szülők tájékoztatása az iskola szervezeti, működési körülményeiről, szakmai munkáról, tárgyi feltételekről. A Házirend megismerése.
- Napi munkakapcsolat a sérült gyermekek képességeinek fejlesztésére.
- Szülői értekezletek keretében folyamatos kapcsolattartás, a szülők tájékoztatása a tanulók fejlődéséről, az intézménnyel kapcsolatos kérdésekről.
- Fogadóóra, szülők és pedagógusok közötti személyes kapcsolattartás, segítségnyújtás a tanulók fejlesztéséhez, egészséges életmódra neveléséhez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

- Nyílt tanítási nap, melyen a szülő betekintést nyer a nevelő-oktató munka mindennapjaiba, megismeri a tanítási órák lefolyását, tájékozódik gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- Írásbeli tájékoztatás a tanulók tanulmányaival, magatartásával kapcsolatos kérdésekről – a következő tanév költségeiről.
- Családlátogatás során a gyermekek családi hátterének megismerése, tanácsadás a tanulók optimális fejlesztése, lelki egészségének védelme érdekében.
- Figyelemfelhívás szükség esetén a szülők kötelezettségeire, a gyermekek védelme érdekében. Eredménytelenség esetén a szükséges intézkedések megtétele.
- Belépés és benntartózkodás a szülők és családtagok részére az intézményben az SZMSZ-ben szabályozottak alapján.
- Szülők bevonása, tudatos felvilágosítása a tanulók továbbtanulási lehetőségeiről, pályaválasztásáról.
- Megfelelő tér biztosítása szülői szervezetek létrehozásának a törvényben meghatározottak szerint.
- Kapcsolatfelvétel segítése a sérült embereket képviselő szervezetekkel.
- Szülők tájékoztatása a saját és gyermeke jogairól.

9.2.2. *Szülősegítő szolgáltatások*

- **Családi délutánok, hétvégék** közös programokra adnak lehetőséget valamennyi korosztály számára. A kötetlen szabadidős tevékenységek során átalakul a szülő-pedagógus viszonya, nyitott, bizalomra épülő kapcsolat alakul ki.
- A **fejlesztőeszköz** és **könyvkölcsönzés** a szociálisan rászoruló családok számára biztosítja a szabadidő hasznos eltöltésén keresztül a gyermekek képességeinek sokoldalú fejlesztését.
- A különböző **módszertani kiadványok**, módszertani lapok, szórólapok segítséget nyújtanak a gyermeknevelés kapcsán felmerült problémák megoldásában, a fejlesztési lehetőségek kiválasztásában.
- A **telefonos** és **személyes segítségnyújtás** 2 lépcsős megvalósítása során, a probléma beazonosítását követően, a szülő, a szülő és gyermek a szükséges szakembertől kap adekvát segítséget.
- A **szülői konferencia** különböző témákban (Gyermekbántalmazás, Más a gyermekem, XXI. sz. gyermeke) nyújtott és nyújt a jövőben is elméleti és gyakorlati segítséget a résztvevőknek.
- **Elektronikus tananyag** fejlesztése az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése céljából
- **Integrációs kézikönyv** segíti a sajátos nevelési igényű és a többségi gyermekek szüleinek a másság elfogadását, felkészít az elfogadásra, befogadásra.
- Együttműködés, közös tevékenységek a **projekt, témahét** tervezésében, programjában
- **Szülői képzések** célja a szülői hivatást segítő képességek fejlesztése, megerősítése, felkészítés a problémák felismerésére, kezelésére, megelőzésére.

A gyógypedagógiai centrumban megfelelő feltételek mellet sokoldalúan képzett innovációra kész szakemberek biztosítják a **szülői szolgáltatások** széles körét. Pszichológus, gyógypedagógusok, képzett trénerek állnak rendelkezésre a feladatellátáshoz.
A jelen tapasztalatait felhasználva a **módszertani intézmény** tovább emeli a szülői szolgáltatások számát és körét. A tréningeket megerősítő tréningek követik.
A problémák kezelésére krízis-szolgálatok alakulnak, támogató, önsegítő csoportok működnek.

9.2.3. *Intézményi Tanács*

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 73.§ (4) bekezdése alapján létrehozott Intézményi Tanács biztosítja helyi közösségek érdekeinek képviseletét intézményünkben.
Az Intézményi Tanács a nevelőtestület, a szülői szervezet, és Kaposvár város önkormányzatának delegáltjaiból tevődik össze.
Feladata, hogy az iskola nevelő-oktató tevékenységét érintő kérdésekben véleményt nyilvánítson, a pedagógiai munka eredményességének értékelése tárgyában javaslatokat fogalmazzon meg, a delegáló közösségek érdekében álláspontját kifejezze. Döntési jogkörrel rendelkezik, a tisztségviselőinek megválasztásában, visszahívásában, munkaprogram elfogadásában, ügyrendjének meghatározásában, döntési jogkörébe ruházott kérdések ügyében. Véleményezési jogköre van az intézmény működését érintő valamennyi kérdésben, a pedagógiai program, a házirend, az éves nevelőtestületi munkaterv, a szervezeti és működési szabályzat elfogadásában.
Az Intézményi Tanács és az iskola vezetősége közötti kapcsolattartás egyéb szabályait az éves iskolai munkaterv és az Intézményi Tanács ügyrendje, valamint éves munkaprogramja határozza meg.

9.3. Együttműködés a különböző területen dolgozó pedagógusok, szakemberek között

A hatékony pedagógiai munka hátterét a nyitott nevelési-oktatási környezet biztosítja, melynek alapja a team munka.

- Folyamatos információcsere **az osztályfőnök, a szaktanár**, a **napközis** nevelő és tehetséggondozó szakember között
- A **pedagógiai munkát segítők együttműködése** a pedagógusokkal folyamatosan
  - a tanórai munkában,
  - szabadidős tevékenységekben.
- Pedagógusok együttműködése az iskola **egyéb szakembereivel** (iskolaorvos, védőnő, pszichológus, tehetség tanácsadó stb.) a nevelési program alapján, illetve szükség szerint.
- **Szakmai kapcsolat**, team munka a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelésében-oktatásában, fejlesztésében, terápiájában érintett szakemberek között, szakmaközi kapcsolatokkal, esetmegbeszélésekkel.
- Együttműködés a különféle munkaközösségekhez tartozó pedagógusok között.

- Együttműködés a tehetségkoornitárorral
    - tehetséggondozó szakemberek, tehetség tanácsadó pszichológus, mentorok, tantárgyat tanító pedagógusok folyamatosan konzultálnak

- Együttműködés a **kollégium dolgozóival**
  - A kollégium vezetője és az iskola gyermekvédelmi felelőse folyamatosan tájékoztatják egymást a kollégiumban élő tanulók problémáiról.
  - A kollégium vezetője szükség szerint kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálatokkal, önkormányzatokkal, családsegítő intézményekkel, egészségügyi intézetekkel.
  - Az osztályfőnökök napi kapcsolatban vannak tanulóik kollégiumi nevelőivel.

9.4. Együttműködés partnerintézményekkel

Intézményünk minősített referenciaintézményként, mentoráló intézményként biztosít szolgáltatatást a sikeres modernizációs folyamatok megvalósulásához, a szervezetfejlesztés közvetlen megtapasztalásához, a példaértékű pedagógiai kultúra- és eszközrendszer gyakorlati megismertetéséhez.
Intézménylátogatás, hospitálás, jó gyakorlatok átadása, műhelymunkák, mentorálás, valamint az adaptív tanulás lehetősége és az intézményközi együttműködés támogatja a köznevelési intézmények horizontális, hálózati tanulását.

A pedagógusok által kidolgozott fejlesztéseket intézményünk alkalmazza, szükség szerint kiegészíti, átdolgozza.

Kiválóra akkreditált tehetségpontként kapcsolattartás regisztrált és minősített tehetségpontokkal, országos szintű tájékoztatással, műhelymunkákkal, előadásokkal, konferenciák szervezésével segítve szakmai fejlődésüket.

9.4.1. *Intézményi innovációk*

Mentoráló intézményi módszertani modellek

A modell címe	A modell rövid ismertetése
„Mindenki tehetséges valamiben” A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében	A ” jó gyakorlat” a sajátos nevelési igényű gyermekek tehetséggondozását mutatja be a tehetség azonosításától a komplex személyiségfejlesztésig, a tehetség összetevőire építve, azt bemutatva, hogy a fogyatékos gyermek sérülésspecifikumának megfelelően hogyan tud igényes, minőségi eredményeket elérni. Hangsúlyozza a speciális érdeklődési területek felismerését, az ehhez kapcsolódó állapot meghatározását és a fejlesztési célokat. Kiemeli a különleges szükségletek kezelésének jelenőségét a tanórán és tanórán kívül, a tehetségekkel való bánásmód speciális eszközeit, a differenciált módszerek, technikák alkalmazását, a pedagógus megváltozott kompetenciáit, a szülők szerepét, az együttműködés fontosságát.
Autizmus specifikus integráció támogatása	A program olyan modell, amely a sérülés specifikus integrációs felkészítés korszerű megvalósítására mutat be eredményesen működő integrációs gyakorlatot az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek, tanulók megismerésére, az autizmus specifikus módszerek, eszközök gyakorlati alkalmazására. Olyan pedagógiai kompetenciákat fejleszt, amelyek támogatják a speciális és többségi iskolák pedagógusainak autizmussal élő tanulókkal történő hatékony bánásmódját, ezzel növelve a speciális feladatellátás eredményességét. A megismert módszerek, eljárások saját gyakorlatba történő beépítésével a pedagógiai tevékenység egyre sikeresebbé, céltudatosabbá válik. A szakmai fejlődés előnyösen befolyásolja az autista gyermekkel történő foglalkozást, és pozitívan hat a pedagógus szakmai önértékelésére, reflektív szemléletére is.
Katica – tanoda óvodai modell - képességfejlesztő, attitűdformáló program	A módszertani modell az Óvodai nevelés országos alapprogramjával és az Irányelvekkel összhangban nevelési területenként tartalmazza az ütemtervet a sajátos nevelési igényű gyermekek kompetenciafejlesztése során alkalmazott eljárásokat, módszereket, munkaformákat, olyan pedagógiai környezet kialakítását, amelyben a cselekvéses tanulás, az együttműködés a differenciált egyéni képességfejlesztés kerül a középpontba.

Egészség(L)esen – Egészségnevelési program	A program az egészséges életmód kialakításának és formálásának lehetőségét biztosítja. A reális énkép, önismeret kialakulása elengedhetetlen az egészségtudatos élettervezésre, életvezetésre való felkészítéshez. Az egészségnevelési program az egészségvesztést okozó tényezők - mint például a helytelen táplálkozás, a helytelen higiénés szokások, a dohányzás, drogfogyasztás, alkoholfogyasztás csökkentéséhez, optimális esetben megszüntetéséhez járul hozzá, és egészséges életszemléletet hordozó családi életre készít fel. A preventív tevékenység átöleli a program egészét, és elsődleges szerepet tölt be a kisiskolás kortól-kamaszkorig, változó mentálhigiénés tartalommal.
„Segítünk, hogy segíthess!”- integráció, inklúzió támogatása, segítése	A modell célja az integráció pedagógiai szereplőinek támogatása, a pedagógiai hatékonyság növelése. A modell két fő részből áll, amelyek önállóan adaptálhatók, az első rész a többségi intézmények, a második rész a gyógypedagógiai intézmények részére. Az integrációban együttműködő intézmények esetén a két fő rész együttes adaptálása felerősíti, tovább növeli az eredményességet, mert mintát nyújt az együttműködési formák továbbfejlesztéséhez is.
Útjelző- hallgatói képzés a XXI. században	A modell célja segítségadás a felsőoktatási gyakorlóhelyek számára a XXI. század kihívásainak megfelelő gyakorlati képzés megvalósításához. A minőségi tudástranszfer, a pedagógus kompetenciák sokoldalú fejlesztése, a reflektív szemlélet kialakítása és fejlesztése, a tanulói személyiség mindenoldalú fejlesztésének fókuszba helyezése a gyakorlati felkészítés prioritása. A kiemelt területek rövidtávon növelik a szakvezetők pedagógiai hatékonyságát. Hosszú távon hatással vannak a pedagógussá váló szakemberek pedagógiai hatékonyságának növelésére.

Kiemelt feladatok

- disszeminációs tevékenység
- adaptációs folyamat támogatása, mentorálással, személyes, telefonos és online kapcsolattartással
- modellek folyamatos fejlesztése, szükség szerinti korrekciója

Oktató filmek

S.sz.	FILM CÍME	ÉV
1.	Add a kezed Alapítvány Bemutató film	2004.
2.	Bárczi Gusztáv MK Bemutató film	2005.
3.	Segítünk, hogy segíthess!	2006.
4.	Bárczi Gusztáv Methodological Centre	2006.
5.	Segítünk, hogy segíthess! /rövid változat/	2006.
6.	Családi hétvége	2008.
7.	Kulcs a kompetenciához	2008.
8.	Key for Competence	2008.
9.	Bárczi Gusztáv MK és Nevelési Tanácsadó Bemutató film	2010.
10.	Segítünk, hogy segíthess!	2011.
11.	We help you be able to help!	2011.
12.	A siker kulcsa te vagy!	2011.
13.	You are the key to success!	2011.
14.	Rehabilitéka – Fejlesztés kicsiknek, nagyoknak	2012.
15.	Rehabilitéka – Eszközbemutató szülőknek	2012.
16.	Rehabilitéka – Korai fejlesztéstől az iskoláig	2012.
17.	Rehabilitéka – Értelmileg akadályozott gyermekek fejlesztése	2012.
18.	Rehabilitéka – Eszköztár – Vizi Mozgásfejlesztés	2012.
19.	Rehabilitéka – Eszköztár - A tanórán	2012.
20.	ÉRINTŐ – Sajátos nevelési igényű gyermekek és fiatalok integrációs programja óvodától a munkába állásig /KaposTelevízió/	2012.
21.	Rehabilitéka /Kapos Televízió/	2013.
22.	Kipróbálom – Elfogadó társadalmi és munkaerő-piaci környezet kialakítása	2013.
23.	Csoda - Pók - Háló Tehetség Nap	2013.
24.	Csoda - Pók - Háló Konferencia	2013.
25.	Tehetséggondozás a Bárczi Gusztáv Módszertani Központban	2014.
26.	Autizmusról pedagógusoknak, szülőknek	2015.

A filmek alkotói: Dr. Benczéné Csorba Margit
Klenovitsné Zóka Tünde
Horváth Zoltán

Publikációk

PUBLIKÁCIÓ	MEGJELENÉS	A PUBLIKÁCIÓ KÉSZÍTŐJE
„Segítünk, hogy segíthess!” Más a gyermekem!	Fejlesztő Pedagógia 2007. 18. évf. 3-4. sz. „Segítünk, hogy segíthess	Dr. Benczéné Csorba Margit
Együtt a sokszínű úton		Csikvárné Takács Anikó
Óvodai nevelés intézményünkben		Szabó Katalin
Óvodából iskolába Felkészülés az iskolai életre		Feketéné Póré Mária
Nyelvi kifejezőképességet segítő játékok alkalmazása kiscsoportos foglalkozásokon		Szili Katalin
Gondolkodás-érzés- akarat Waldorf-módszer a gyógypedagógiában		Pohner Istvánné Simon-Szabó Tímea Somogyi Adél
Halmozottan sérült gyermek fejlesztése		Szűcs Éva
Egy Down-szindrómás kislány integrációja		Perákné Páhi Gabriella
Olvasás-írás előkészítése a foglalkoztató 2. csoportban		Némethné Nemes Katalin
Waldorf-elemek intézményünkben	Érintő A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ módszertani lapja 2006.	Pohner Istvánné
Terápiás judo foglalkozás a tanulásban és értelmileg akadályozott tanulók részére	Fejlesztő Pedagógia 2004/4-5.	Pilbauer István
Mesterségünk címere: Judo! Bárczi DSE –sikerek Ravennában	judoinfo.hu	Pilbauer István
Képességfejlesztő feladatlapok a téri orientáció fejlesztéséhez	Készült a Bárczi Gusztáv Módszertani Központ Európai Uniós Program keretében 2004.	Feketéné Póré Mária Talpas Imréné
Képességfejlesztő feladatlapok – természetismeret	Készült a Bárczi Gusztáv Módszertani Központ Európai Uniós Program keretében 2004.	Gara Katalin Talpas Imréné
Képességfejlesztő feladatlapok – matematika	Készült a Bárczi Gusztáv Módszertani Központ Európai Uniós Program keretében 2004.	Szűcs Éva

Jó gyakorlatok

A szolgáltatói szerephez rendelkezésre áll 18 innováció –„jó gyakorlat” melyek az Educatio szolgáltatói kosár felületén megtekinthetőek.
https://iskolataska.educatio.hu

1. „A siker kulcsa Te vagy!” A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei a diákotthonban
2. „Mindenki tehetséges valamiben” A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei az SNI tanulók fejlesztésében
3. „Mozgásfejlesztés felsőfokon” A gyermekek komplex mozgásfejlesztésének lehetőségei
4. „Segítünk, hogy segíthess” Gyógypedagógiai intézmények a XXI. században
5. A judo terápiás alkalmazása a tanulásban és értelmileg akadályozott tanulóknál
6. A kompetencia alapú óvodai programcsomag alkalmazása a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodájában
7. Egészség(l)esen -egészségnevelés , moduláris oktatási program
8. „- Veszélyben a világ” – Környezetvédelmi témahét
9. Életpálya-építés kompetencia alapú programcsomaggal és mentálhigiénés projekt megvalósításával
10. Főiskolai hallgatók gyakorlati képzése
11. Gyermekvers és feladatgyűjtemény beszédfejlesztéshez
12. Iskolapszichológia a gyakorlatban
13. Kompetencia alapú oktatás sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez
14. Multikulturális nevelés a felső tagozaton, osztályfőnöki órákon
15. Pályaválasztási tanácsadás szerepe a pályaorientációs tevékenységben
16. Projekt a pályaválasztási döntés sikeréért
17. Új típusú osztályfőnöki órák
18. Úszásoktatás szerepe a tehetséggondozásban

Az iskolatáska felületére 2015-ben feltöltött jó gyakorlatok
Iskolatáska

1. "Veszélyben a világ" - környezetvédelmi témahét
2. „Mindenki tehetséges valamiben” A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében
3. A "NET-generáció" anyanyelvi készségének fejlesztése
4. "Konfliktusmentes mindennapjaink"-konfliktuskezelés, vitarendezés, mediáció a serdülő korosztály számára
5. "Segítünk, hogy segíthess" Gyógypedagógiai intézmények a XXI. században

6. Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek, tanulók megismerése - autizmus specifikus módszerek, eszközök bemutatása
7. Főiskolai hallgatók gyakorlati képzése
8. Multikulturális nevelés osztályfőnöki órákon
9. Óvodai módszertár sajátos nevelési igényű gyermekeknek, pedagógusoknak
10. Mesék vándorútján- Nagybajomi Tagintézmény

A TÁMOP 3.4.2. A.11. pályázat keretében adaptált „Jó gyakorlatok"

- Az óvoda-iskola átmenetét segítő program
- Hogyan tudunk hatékonyan fejleszteni tanórán egyéni fejlesztési terv alapján?
- Egyéni Átvezetési Terv- Az iskolából a munka világába való bejutás támogatására
- „Az légy, aki vagy" – iskolaátmenetet támogató kompetenciafejlesztés
- Hatékony együttnevelés korszerű módszerek, eszközök, eljárások alkalmazásával (projekt, differenciálás, kooperatív, portfólió)
- Szülők bevonásának lehetséges módozatai 13 tételben
- Életpálya építési és szociális életviteli kompetenciák fejlesztését, alapkészségek megerősítését célzó oktatás és tanulásszervezés az integrált nyílt munkaerő-piaci munkavállalás elősegítése érdekében

Innovációk

A TÁMOP 3.4.2. A.11. pályázat keretében készült innovációk

- „Kipróbálom" érzékenyítő felkészítés munkáltatóknak
- Tanuljunk játékkal!- Képességfejlesztő játékok
- Időutazás őseink életébe- A szennai falumúzeum, avagy hogyan éltek a falvakban a régi időkben
- Merre tovább, melyik úton?- Pályaismeretet, pályaválasztást előkészítő képességfejlesztő program 13-18 éves tanulásban akadályozott sajátos nevelési igényű tanulók számára
- Májusi parádé- Óvoda-iskola átmenetet támogató program
- Nyújtsd a kezed!- Alsóból felsőbe könnyedén. Innováció az átmenetek kezelésére
- Felső tagozat és szakiskola közti átmenetet segítő pedagógus együttműködési rendszer komplex tervezete
- „Játsszunk együtt Ribizli Bercivel!"- Csoportok közti átmenet együttműködő projekttel
- „Felnőttem"- Átmenet a gyerekkorból a felnőtt korba. Gyakorlatra felkészítő program
- EGY-MÁSÉRT- Partnerség a másság elfogadásáért
- A beszédfogyatékos, akadályozott beszédfejlődésű óvodás gyermekek integrációs nevelése

- „Az ünnepvárás csodái”- A súlyosan halmozottan fogyatékos gyermekek integrációs programja
- A gyümölcsök is mások…a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésének elősegítésére
- Kincskeresés- haza, család, gyermek
- Legyünk mi is bohócok
- Márton naptól vízkeresztig - Néphagyományokon alapuló, a sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedését segítő innováció
- „Látjuk a fától az erdőt…” Természetismereti és környezetvédelmi projekt
- Hosszú még az út- Komplex fejlesztő foglalkozás autizmus spektrum zavarral élő tanulók számára testvéreik aktív közreműködésével
- „Segítünk, hogy segíthess”Utazó gyógypedagógia feladat. Egyéni fejlesztési terv bemutatása az integráció támogatása érdekében
- Felzárkóztató és tanulókövető rendszer
- Az óvodai fejlődés nyomon követő rendszere
- Alsó-felső tagozat közti átmenetet segítő, pedagógus együttműködési-rendszer komplex tervezete
- Szakiskolás tanulók nyomon követő rendszere
- Mindennapi helyzetekben alkalmazható konfliktuskezelés a szakképző iskolák bejövő évfolyamán

További innovációk, projektek, témahetek

- „Tavaszi szél vizet áraszt”- Környezetvédelmi témahét
- „Nyuszi fülét hegyezi…” - Húsvétváró –témahét
- „Négy kis gyertyafényes lángja szeretetet hoz a házba.”- Adventi témahét
- „ Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?”-A Föld napja – óvodai projekt
- Gesztusnyelv
- Adventi projekt
- A nagybetűs élet – Átmenet a gyermekkorból a felnőttkorba
- 2013. október 23-i megemlékezés

Nagybajomi Tagintézmény innovációi

- Iskola és művészet
- Iskola és egészség
- Nyári tábor

A jó gyakorlatok, innovációk rövid bemutatását a pedagógiai program 6. sz. melléklete tartalmazza.

9.4.2. *Az intézmény felnőttképzési tevékenysége*

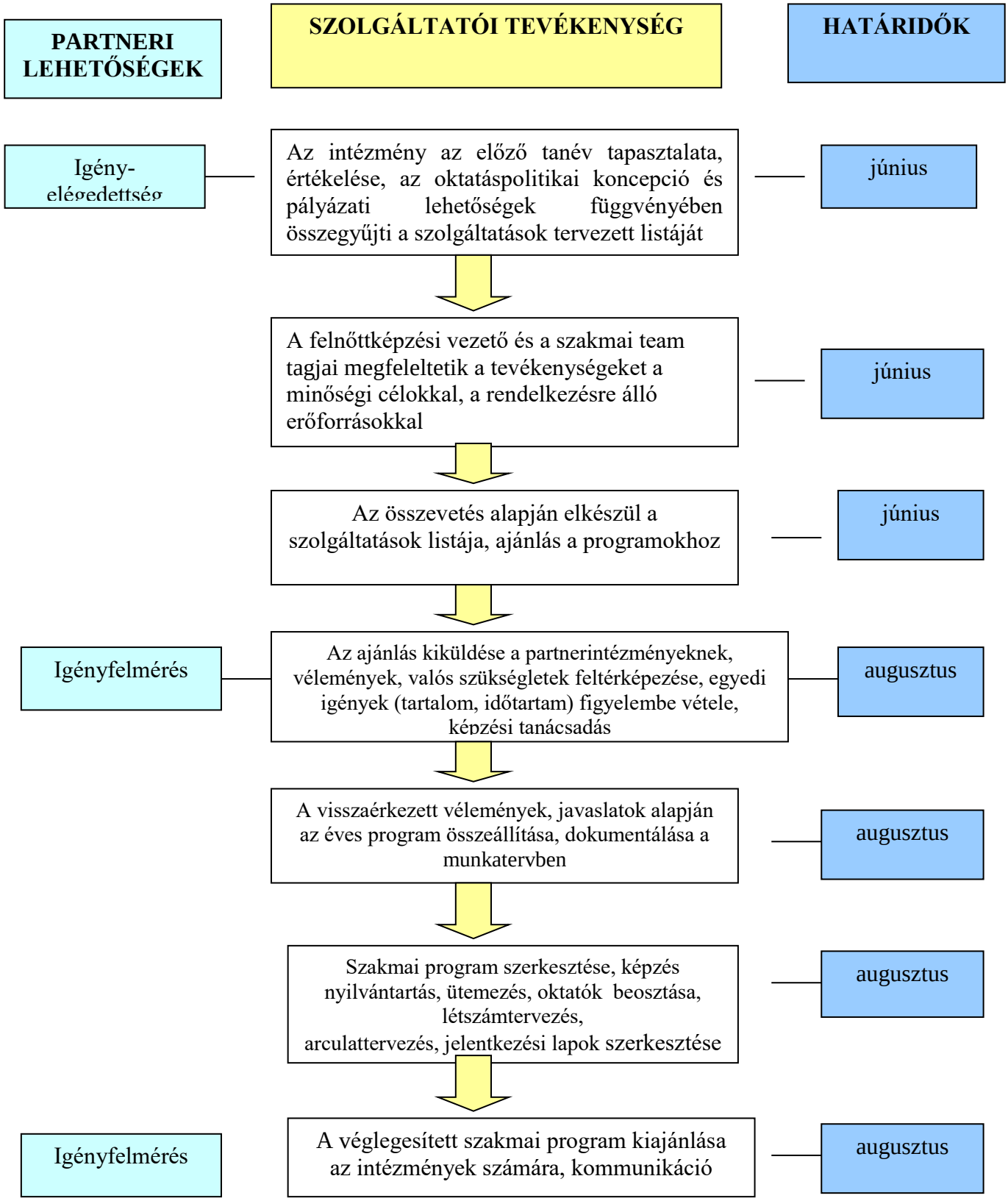
Stratégiai célkitűzés

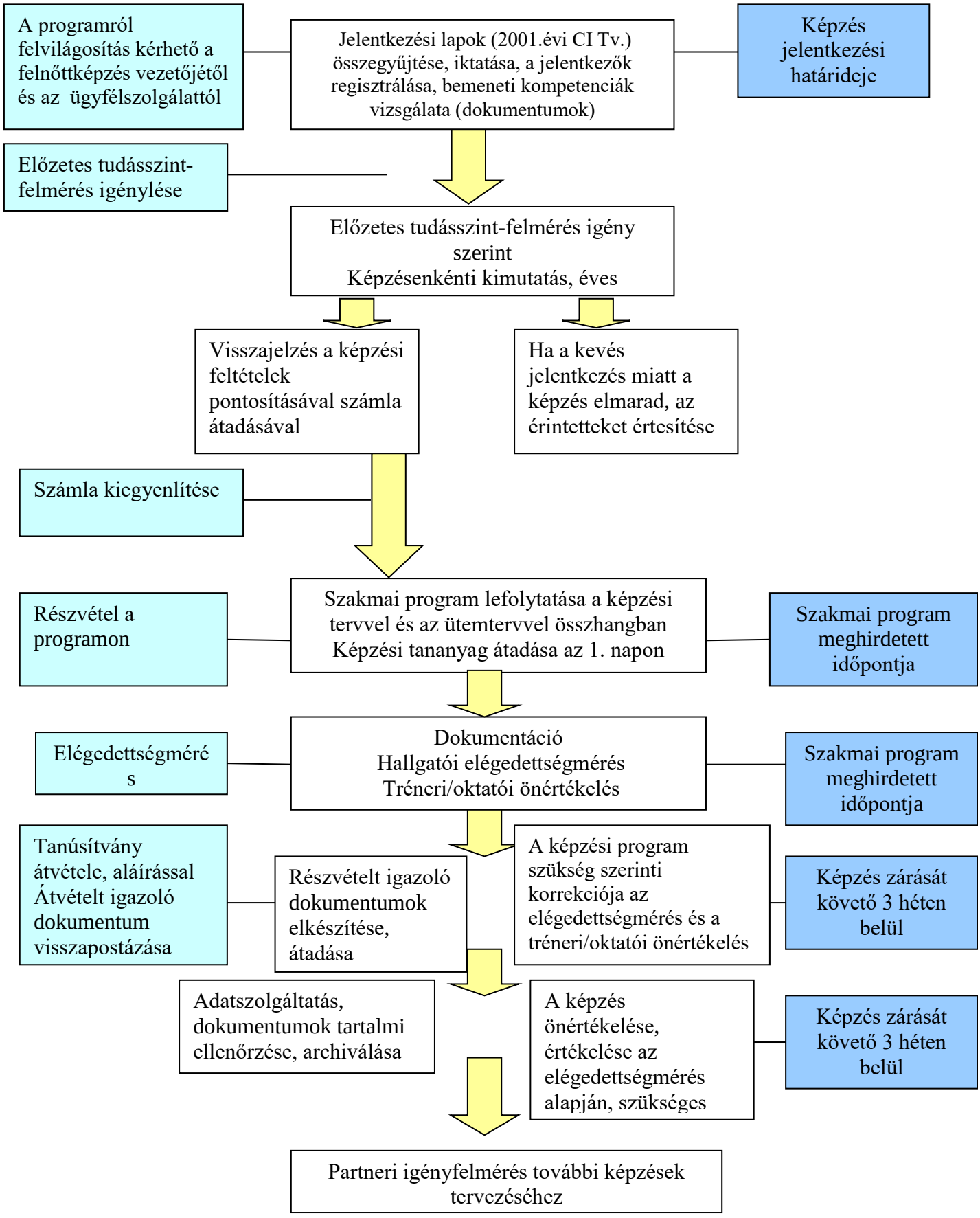
A módszertani intézmény stratégiai célkitűzése a különböző területek kompetenciáinak megalapozása, megerősítése, képzési programok fejlesztése, akkreditálása.
A szervezeti működést és szolgáltató tevékenységet a szakmai megalapozottság, a megrendelők igényének való minőségi megfelelés és a felnőttképzési szolgáltatások komplexitására való törekvés jellemzi.
A humánerőforrás tudatos tervezése biztosítja a magas szintű szakmai tevékenységet, amely elsősorban belső munkatársakkal és szükség szerint külső szakemberek közreműködésével valósul meg.
Felnőttképzési akkreditációs lajstromszám: AL-2789

A szolgáltatások folyamatszabályozását meghatározó tényezők

- éves tervezés szabályozása
- megbízói, hallgatói követelmények figyelembe vétele
- felmerülő igények kielégítése
- a szolgáltatás hatékonyabbá tétele
- szükséges erőforrások folyamatos biztosítása
- minőségtudatos gondolkodás
- minőségpolitika és az aktuális minőségcélok meghatározása
- működés szervezeti keretének kialakítása
- a tervezési feladatok végrehajtása
- kommunikációs területek meghatározása és felügyelete
- a képzéssel kapcsolatos dokumentumok, szerződések, tananyagok és taneszközök kezelésére vonatkozó eljárások kialakítása, használata
- a képzéshez szükséges egészséges és biztonságos, a mindenki számára egyenlő hozzáférést biztosító környezet megteremtése

A képzések folyamatleírása

A programról felvilágosítás kérhető a felnőttképzés vezetőjétől és az ügyfélszolgálattól
Jelentkezési lapok (2001.évi CI Tv.) összegyűjtése, iktatása, a jelentkezők regisztrálása, bemeneti kompetenciák vizsgálata (dokumentumok)
Képzés jelentkezési határideje
Előzetes tudásszint-felmérés igénylése
Előzetes tudásszint-felmérés igény szerint
Képzésenkénti kimutatás, éves
Visszajelzés a képzési feltételek pontosításával számla átadásával
Ha a kevés jelentkezés miatt a képzés elmarad, az érintetteket értesítése
Számla kiegyenlítése
Részvétel a programon
Szakmai program lefolytatása a képzési tervvel és az ütemtervvel összhangban
Képzési tananyag átadása az 1. napon
Szakmai program meghirdetett időpontja
Elégedettségmérés
Dokumentáció
Hallgatói elégedettségmérés
Tréneri/oktatói önértékelés
Szakmai program meghirdetett időpontja
Tanúsítvány átvétele, aláírással
Átvételt igazoló dokumentum visszapostázása
Részvételt igazoló dokumentumok elkészítése, átadása
A képzési program szükség szerinti korrekciója az elégedettségmérés és a tréneri/oktatói önértékelés
Képzés zárását követő 3 héten belül
Adatszolgáltatás, dokumentumok tartalmi ellenőrzése, archiválása
A képzés önértékelése, értékelése az elégedettségmérés alapján, szükséges
Képzés zárását követő 3 héten belül
Partneri igényfelmérés további képzések tervezéséhez

A felnőttképzések jegyzéke

Képzés megnevezése	***Felnőttképzési akkreditációs lajstromszám***	***Érvényessége***	***Pedagógus akkreditációs szám***	***Érvényessége***
Hátránykompenzációs technikák megismerése és alkalmazása az inkluzív nevelésben	PLB-1328	2016.01.25.	100 004/25/2011	2016.02.01. (átdolgozás alatt)
Tanórán kívüli tehetséggondozás lehetőségei, módszerei	PLB-1965	2016.09.01.	100 004/222/2011	2016.08.01. (átdolgozás alatt)
A tehetség felismerése és gondozása óvodától középiskoláig	PLB-1972	2016.06.01.	100 004/163/2011	2016.05.24. (akkreditációra előkészítve)
A tehetséggondozás szerepe és lehetőségei a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében	PLB-1971	2016.04.01.	100 004/92/2011	2016.03.31. (átdolgozás alatt)
Közoktatást érintő változások a sajátos nevelési igényű tanulók ellátórendszerében – vezetői kompetenciák a hatékony együttnevelésben	PLB-1966	2015.12.01.	OK-410/143/2010	2015.11.30.
Hatékony együttnevelés gyakorlata befogadó pedagógusoknak	PLB-1969	2015.05.01.	OKM-1/52/2010	2015.04.20. (átdolgozás alatt)
Megváltozott gyógypedagógus kompetenciák – utazó gyógypedagógiai és szakmai tanácsadó feladatok	PLB-1967	2015.06.01.	OKM-1/73/2010	2015.05.10. (átdolgozás alatt)
Óvoda-iskola átmenetet segítő program	PLB-1973	2015.05.01.	OKM-1/35/2010.	2015.04.06. (átdolgozás alatt)

Képzés megnevezése	***Felnőttképzési akkreditációs lajstromszám***	***Érvényessége***	***Pedagógus akkreditációs szám***	***Érvényessége***
Iskolai agresszió csökkentése, konfliktuskezelés	PLB-1970	2015.02.01.	OKM-3/7/2010.	2015.01.22. (átdolgozás alatt)
Sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése (60 ó.)	PLB-2126	2013.12.01.	OKM-1/37/2008.	2013.12.01. (átdolgozás alatt)
Sérülésspecifikus eszközhasználat az SNI tanulók ellátórend-szerében, pedagógus-kompetenciák az eszközhasználatban	PLB-2125	2018.01.01.	82/306/2012.	2017.12.21.
Korszerű tanulási technikák és speciális eszközhasználat a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók fejlesztésében	PLB-2260	2018.02.01.	957/11/2013.	2018.01.31.
Információs és kommunikációs technológiák (IKT) szerepe a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésében, oktatásában	PLB-2124	2018.02.01.	957/1/2013.	2018.01.10.

10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYA

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanuló tanulmányai alatt a jogszabályok által meghatározott feltételekkel javító, osztályozó, pótló vizsgát, más intézményből való átvétel esetén különbözeti vizsgát tehet.
A javító- és osztályozó vizsgák rendjére az 1-8.évfolyamokon és a szakképző évfolyamokon egyforma szabályozás érvényes.

10.1 Osztályozó vizsga

Félévi, év végi osztályzat megállapításához az iskola pedagógusaiból álló vizsgabizottság előtt tesz vizsgát a tanuló, melynek időpontját az osztályozó értekezletet megelőző hétre kell kitűzni. Az osztályozó vizsga anyaga megegyezik az adott tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményeivel, illetve félév esetén annak részarányos teljesítésével.

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi-évvégi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményeinek egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget;
- magántanulói státuszban van
- mulasztása a 250 tanítási órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet (megtagadható, ha a 20 igazolatlan tanórai mulasztása van).

Magántanulóink – kérelemre, egyéni elbírálás alapján - készségtárgyakból nem tesznek vizsgát.

10.2 Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha neki fel nem róható okok miatt a vizsgáról

- elkésik,
- távol marad,
- engedéllyel eltávozik, mielőtt válaszadását befejezné.

10.3 Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló augusztus 15.-31-ig terjedő időszakban, ha:

- a tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okok miatt elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik

A speciális szakiskolában tanuló diákok a képzés befejeztével az adott tanévre vonatkozó szabályzat szerinti időpontban szakmai vizsgát tesznek.

10.4 Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló szülő/nagykorú tanuló írásbeli kérelme alapján

- ha más iskolából érkezik és az intézményünket kijelölő szakértői bizottság arra szóban vagy írásban javaslatot tett
- ha a tanuló életkorának megfelelő osztályfoknál alacsonyabb osztályfokon tanul, ám a gyógypedagógiai rehabilitációs orientáltságú oktatás hatására hiányos ismereteit pótolta, a kultúrtechnikákat elsajátította, de képességei nem teszik lehetővé a többségi intézménybe való visszavezetését

Osztályozó vizsga a félév utolsó két hetében, különbözeti és pótló vizsga a tanítási év során bármikor szervezhető. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

11. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

:

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne, az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.
- A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével két évfolyamra megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- A mentesítést az értékelés és minősítés alól, vagy az egyéni adottságához, fejlettséghez igazodó egyéni továbbhaladás az illetékes szakértői bizottság javaslatára az igazgató engedélyezi. Egyéni továbbhaladás esetén - a szakértői vélemény alapján - az engedélyben meg kell határozni, mely tárgyból, mely évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak teljesíteni az adott követelményeket
- A szülőt tájékoztatni kell a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez.
- az előírt követelményeket nem teljesítette, de egyéni adottságai, fogyatékossága súlyosságának figyelembevételével a nevelőtestület döntése alapján.

12. A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL – NEMZETI KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY KERETEI KÖZÖTT

12.1. Felvétel és átvétel

A mindenkor érvényben lévő jogszabályok betartásával történik.

- Intézményünk bemenet-szabályozott: a beiskolázás a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság véleménye alapján történik. A tanulók más iskolából való átvételéről a szülő kérelme alapján – a bizonyítvány bemutatásával – a tanuló szakértői véleményének figyelembevételével az igazgató dönt.
- A felvétel elutasítása csak abban az esetben lehetséges, ha az adott osztály tanulólétszáma elérte a jogszabályban meghatározott maximális létszámot. Ebben az esetben a tanulót előjegyezzük. A felvételnél előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

Első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- a gyermek lakcímet igazoló hatósági kártyáját
- a gyermek felvételét javasoló szakértői bizottság szakvéleményét
- olyan orvosi vizsgálati eredményeket, melyek szükségesek lehetnek a gyermek megfelelő oktatásához, neveléséhez

Az 1-12. évfolyamba történő felvételnél, átvételnél be kell mutatni

- a tanuló anyakönyvi kivonatát
- a gyermek lakcímet igazoló hatósági kártyáját
- a gyermek TAJ kártyáját
- a gyermek felvételét javasló szakértői bizottság szakvéleményét
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot

A tanulók **felvétele, átvétele a tanítási év során** folyamatos.

12.2. Folyamatos továbbhaladás

Általános iskolai tanulóink érvényes 8. osztályos bizonyítvány birtokában folytathatják tanulmányaikat intézményünk speciális szakiskolájában. A szakképző évfolyamra való beiratkozáshoz a tanulónak rendelkeznie kell az egészségügyi alkalmasságot igazoló orvosi véleménnyel.
A felvételi kérelmek teljesítése során – egyenlő megfelelés esetén- előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat.

A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A pedagógiai programot a nevelőtestület a mai napon elfogadta.

A pedagógiai programot az intézményvezető a mai napon jóváhagyta.

Kaposvár, 2018. szeptember 03.

főigazgató

Legitimációs záradék

A Közalkalmazotti Tanács képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai programot megtárgyaltuk, elfogadtuk, világnézetével, értékrendjével egyetértünk.

.....

Közalkalmazotti Tanács Elnöke

Az iskolai Diákönkormányzat képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai programban foglaltakkal egyetértünk, illetve a pedagógiai program elkészítéséhez előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....

DÖK segítő pedagógus
Bárczi EGYMI

.....

DÖK vezető tanuló
Bárczi EGYMI

.....

DÖK segítő pedagógus
Nagybajomi Tagintézmény

.....

DÖK vezető tanuló
Nagybajomi Tagintézmény

A Szülői Munkaközösség képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai programban foglaltakkal egyetértünk, illetve a pedagógiai program elkészítéséhez előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....

Szülői Munkaközösség képviselője
Bárczi EGYMI.

.....

Szülői Munkaközösség képviselője
Nagybajomi Tagintézmény

Az Intézményi Tanács képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy hogy a pedagógiai programban foglaltakkal egyetértünk, illetve a pedagógiai program elkészítéséhez előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....

Intézményi Tanács Elnöke

Kaposvár, 2018. szeptember 03.

Fenntartói jóváhagyási záradék

A Kaposvári Tankerületi Központ a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Nagybajomi Tagintézménye fenntartója a ***Pedagógiai Program*** tartalmát jóváhagyja azzal, hogy a benne található többletkötelezettségek tekintetében egyéni kötelezettségvállalási igény benyújtása után dönt.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

……

Stickel Péter

tankerületi igazgató

MELLÉKLETEK

A mellékletek megtekinthetőek az intézmény honlapján

1.	sz. melléklet	ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM
2.	sz. melléklet	FEJLESZTŐ - NEVELÉS OKTATÁS PROGRAMJA
3.	sz. melléklet	AUTIZMUS SPEKTRUMZAVARRAL ÉLŐ TANULÓKAT NEVELŐ-OKTATÓ CSOPORTOK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
4.	sz. melléklet	UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGUSI HÁLOZAT PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
5.	sz. melléklet	KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM
6.	sz . melléklet	INTÉZMÉNYI JÓ GYAKORLATOK, INNOVÁCIÓK
7.	sz . melléklet	AZ INTÉZMÉNY EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA
8.	sz. melléklet	ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE
8.1.	sz. melléklet	Enyhén értelmi fogyatékosok tantárgyi tanterve
8.2.	sz. melléklet	Középsúlyosan értelmi fogyatékosok tantárgyi tanterve
9.	sz. melléklet	SZAKISKOLA SZAKMAI PROGRAMJA
10.	sz . melléklet	KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA GYAKORLATI PROGRAMJA
11.	sz . melléklet	NAGYBAJOMI TAGINTÉZMÉNY HELYI TANTERVE